

Raport Social și de Mediu

Industria europeană de pielărie

Raport Social și de Mediu

Industria europeană de pielărie

INTRODUCERE

Acest prim Raport Social și de Mediu al Industriei Europene de Pielărie a fost elaborat în cadrul proiectului de Dialog Social SER III, implementat de partenerii sociali ai industriei europene de pielărie: COTANCE și Federația sindicală europeană industriAll.

Acest document reprezintă o nouă abordare pentru întreaga industrie europeană de pielărie; niciun alt sector implicat în lanțul valoric al pielii nu a efectuat o astfel de analiză a factorilor sociali și de mediu care contribuie la creșterea economică a industriei la nivel continentului.

Raportul ia în considerare principalele elemente asociate cu dezvoltarea durabilă a tăbăcăriilor europene. Partenerii sociali au căzut de acord asupra principiilor directe care conduc industria europeană de pielărie spre o dezvoltare durabilă. Conceptele-cheie strategice prezentate în acest document privesc rolul ecologic al tăbăcăriilor a căror producție se bazează pe produse secundare regenerabile. Spiritul de conducere al acestora se bazează pe combinarea tradiției cu inovarea și, prin urmare, necesită o forță de muncă special calificată.

Mai mult decât atât, documentul prezintă în detaliu structura

sectorului european și, mulțumită contribuției mai multor asociații naționale (reprezentând 90,9% din tăbăcăriile europene și 76,6% din forța de muncă), oferă indicatori-cheie sociali și de mediu asociați cu activitatea industrială.

Analiza indicatorilor sociali și de mediu demonstrează că tăbăcarii din Europa sunt din ce în ce mai angajați în aspectele etice și sociale ale afacerii lor și că, prin investiții continue, au fost capabili să asigure îmbunătățiri substanțiale în eficiența proceselor și în prevenirea și controlul poluării.

Producția europeană de piele s-a poziționat, din punct de vedere istoric, la vârful pieței, căutând permanent să îmbunătățească calitatea și să lanseze oferte inovatoare pe piață.

Toate eforturile depuse de tăbăcăriile europene de-a lungul anilor au avut ca urmare îmbunătățirea sustenabilității producției acestora. Rezultatele excelente obținute merită să fie apreciate mai mult de către părțile interesate și să fie mai bine stimulate prin măsuri care să încurajeze noi investiții. Valorile sociale și de mediu demonstrate de pielea europeană contribuie la menținerea tăbăcarilor europeni în fruntea competiției internaționale.

CUPRINS

Valorile sociale și de mediu ale industriei europene de pielărie 6

Privire de ansamblu asupra industriei europene de pielărie 8

INDUSTRIA DE PIELĂRIE - TĂBĂCĂRII 10

Introducere în indicatorii sociali și de mediu 14

CARACTERIZAREA EȘANTIONULUI 15

Indicatori sociali 19

INDICATORI ȘI DATE SOCIALE 21

ACTIVITĂȚI DE FORMARE A PERSONALULUI 23

Indicatori de mediu 27

CONSUMUL DE SUBSTANȚE CHIMICE 28

CONSUMUL DE ENERGIE 29

CONSUMUL ȘI DEVERSAREA DE APĂ 30

GESTIUNEA DEȘEURILOR 33

EMISII ÎN AER 34

COSTURI DE MEDIU 36

Priorități pentru o industrie de pielărie durabilă 38

Codul de conduită în sectorul de pielărie și tăbăcării 40

Mulțumiri 42

VALORILE SOCIALE ȘI DE MEDIU ALE INDUSTRIEI EUROPENE DE PIELĂRIE

Tăbăcăriile oferă un material cu valoare adăugată mare unei serii de lanțuri valorice, în special în sectoarele de modă, mobilier și automobile.

Materiile prime ale tăbăcăriilor europene sunt pieile brute din care peste 99% provin de la animale care au fost crescute în primul rând pentru lână, lapte și/sau pentru producția de carne. Acest fapt ilustrează în mod clar rolul ecologic al tăbăcăriilor: valorificarea unui produs secundar, care, în absența industriei de pielărie, ar fi eliminat, prezentând astfel asemănări cu industria de reciclare.

Spiritul de conducere al tăbăcăriilor europene se bazează pe combinarea tradiției cu inovarea. Ele păstrează o serie de competențe artisanale tradiționale de prelucrare care asigură reputația de înaltă calitate a produsului, investind, în același timp, în cercetare și dezvoltare tehnologică și non-tehnologică, pentru a rămâne în fruntea inovației de produs și de proces.

Educația și formarea profesională, utilajele moderne și

auxiliarii chimici eficienți, automatizarea și raționalizarea proceselor, protecția mediului și responsabilitatea socială de pionierat reprezintă o parte integrantă a strategiilor tăbăcăriilor din Europa spre o dezvoltare durabilă. Tăbăcăriile sunt capabile de a introduce pe piață în mod continuu produse și stiluri noi, noi aplicații pentru diferite utilizări finale, dar, în același timp, avantajul comparativ al Europei constă în faptul că tăbăcarii includ în oferta lor de piei valori intangibile care reflectă răspunsul lor la provocarea globală a dezvoltării durabile (economică, de mediu, socială), așa cum este prevăzut în raportul Brundtland din 1987 (Our Common Future, WCED). Din punct de vedere economic, pielea este un material cheie, generând bunăstare și locuri de muncă într-o varietate de lanțuri valorice în care este de multe ori materialul component principal, în special în domenii ca: încălțăminte, vestimentație, marochinărie, mobilă, tapițerie auto, bărci, aeronave, precum și multe alte articole de uz zilnic.

Valorile de mediu ale producției de piele au fost rezumate mai sus: pielea este un material valoros de origine regenerabilă, fabricată prin procese din ce în ce mai curate, care consumă mai puțină energie, mai puțină apă, mai puține substanțe chimice decât în trecut și care atinge niveluri excelente de re folosire și de reciclare a reziduurilor generate.

Politica incluzivă este un alt aspect-cheie al sectorului european de pielărie, care stă la baza dimensiunii sociale a sustenabilității. În tăbăcăriile din Europa lucrătorii sunt mult mai bine echilibrați din punct de vedere al genului comparativ cu alte sectoare industriale, iar distribuția pe grupe de vârstă este mult mai echitabilă. Există exemple excelente în întreaga Europă care arată o integrare perfectă a diferitelor naționalități în tăbăcării și în clusterelor de tăbăcării.

Tăbăcăriile europene sunt, totuși, în pericol. Competitivitatea lor este în pericol de dispariție în absența unor politici care să încurajeze un nivel de concurență echitabilă la

nivel internațional, în special cu privire la concurenții din economiile în curs de dezvoltare. Concurența din țările în care standardele sociale și de mediu nu sunt puse în aplicare cum trebuie determină daune socio-economice echivalente cu cele ale dumping-ului. Reciprocitatea comercială este un alt element al concurenței loiale care prezintă interes pentru tăbăcării europene. Barierele comerciale legate de accesul la materiile prime în multe țări terțe, cum ar fi taxele de export și restricțiile la export pentru pieile brute, precum și la materialul intermediar “wet blue”, denaturează grav prețurile și concurența pe piața mondială de piei.

PRIVIRE DE ANSAMBLU ASUPRA INDUSTRIEI EUROPENE DE PIELĂRIE

Industria europeană de pielărie se compune dintr-o serie de sectoare diferite, începând cu piețele de piei brute, care aprovizionează tăbăcăriile cu materii prime provenite de la abatoarele de producție a cărnii pentru consum, și finalizând producția de bunuri de consum din piele. Unele dintre sectoare sunt puternic industrializate, altele presupun un grad ridicat de meșteșug, în timp ce pentru altele, afacerea de bază o reprezintă comerțul și serviciile suport.

Într-un sens strict, industria de pielărie se referă la sectorul de tăbăcire pieilor. Pielea este produsul intermediar al industriei, iar acest material reprezintă contribuția substanțială pentru majoritatea sectoarelor din aval, oferindu-le avantaje competitive. Se cunoaște că pielea europeană are cel mai mare potențial de valoare adăugată la produsele în care este încorporată. Avantajele utilizării pielii sunt numeroase, cele mai importante fiind proprietățile sale igienice, flexibilitatea și adaptabilitatea la o mare varietate de aplicații. Pielea este fabricată la cerere pentru fiecare tip de aplicație, cum ar fi încălțăminte, haine și mănuși, marochinărie, tapițerie mobilă sau pentru interioare auto, iahturi și avioane. Tăbăcarii concep

INDUSTRIA EUROPEANĂ DE PIELĂRIE ÎN 2011

Sector	Companii	Angajați	Cifra de afaceri (000 000 €)	Exporturi în afara UE (000 000 €)
<u>Pielărie (tăbăcării)</u>	1,783	34,504	7,750	2,307
<u>Încălțăminte</u>	11,692	274,296	13,905	4,700
<u>Marochinărie</u>	10,710	83,464	9,541	4,066
TOTAL	24,185	392,264	31,196	11,073

Sursa: Eurostat, Asociații antreprenoriale

procesul de producție pentru a conferi anumite caracteristici estetice și de performanță specifice cerute de numeroșii utilizatori finali. Această analiză se concentrează (pe lângă industria de tăbăcire) asupra a două destinații principale tradiționale ale pielii: încălțăminte și marochinărie.

Europa are o tradiție foarte îndelungată în producția de piele, încălțăminte și marochinărie. În consecință, toate aceste industrii sunt prezente în zonă și fiecare joacă un rol important pe piața internațională.

Având în vedere considerațiile menționate, industria europeană de pielărie se compune astăzi din aproximativ 24.000 de companii și 400.000 de angajați. Cifra de afaceri anuală totală depășește 31 de miliarde de euro, formată din următoarele piețe: 3,8% vânzări ale statelor membre UE pe piețele interne (naționale); 60,7% comerț intracomunitar (în interiorul UE); 35,5% exporturi în afara UE. În consecință, UE devine de departe cea mai importantă piață pentru pielea europeană, însă și piața din afara UE este relevantă, în special odată cu dezvoltarea din ce în ce mai importantă a piețelor pentru noi consumatori în economiile în curs de dezvoltare și cu relocarea

multor clienți în țări cu costuri reduse.

Dintr-o perspectivă mai largă și luând în considerare și celelalte segmente de producție a pielii (tapițerie mobilă, haine, interioare auto etc.), precum și sectoarele conexe (substanțe chimice, utilaje etc.), întreaga industrie din UE se estimează a fi compusă din peste 40.000 companii, cu peste 500.000 de angajați și cu o cifră de afaceri totală de 50 miliarde de euro

Industria europeană de pielărie își are rădăcinile în vremuri foarte vechi. Omul ghețurilor găsit în Alpii austrieci purta piele. Mai recent, s-a descoperit o tăbăcărie destul de mare printre ruinele orașului Pompei (Italia), distrus de vulcanul Vezuviu acum mai bine de două mii de ani (24 august 79 î.Hr.). Mai mult decât atât, importanța industriei a fost dintotdeauna semnificativă pentru economia europeană, întrucât, chiar și la începutul secolului XX, sectorul de pielărie reprezenta una din cele mai mari industrii de pe continent.

Chiar dacă ponderea sa la nivel global a scăzut recent din cauza creșterii sectorului în anumite economii emergente, sectorul european de pielărie rămâne liderul global în ceea ce privește:

cifra de afaceri, reprezentând 26,7% din totalul la nivel mondial (după China, care totalizează 29,5%);

nivelul de calitate generală atins de industrie prin inovare de produs și proces; mai ales în ceea ce privește tehnologia (prin cercetare continuă privind ciclul de prelucrare și

performanța produsului), angajamentul față de mediu (substanțele chimice, apa, deșeurile solide și emisiile în aer rezultate în urma procesului de tăbăcire sunt tratate complet și reciclate în proporție de peste 90%), angajamentul social (relațiile extraordinare cu forța de muncă și dialogul social de pionierat cu sindicatele au îmbunătățit nivelurile de educație și formare a resurselor umane și au dus la o scădere constantă a prejudiciilor), inovarea în design și stil (se acordă o importanță foarte mare studiului, creării și dezvoltării de tendințe în modă).

COMPANII ȘI ANGAJAȚI Conform ultimelor date anuale disponibile (2011), în prezent, sectorul se compune din aproximativ 1.800 companii și 34.500 muncitori. Următorul grafic prezintă tendința acestora în ultimul deceniu. Se constată o scădere de -25% pentru numărul de companii și de -36% pentru numărul de angajați.

Sectorul este, în mod tradițional, compus în principal din întreprinderi mici și mijlocii, dar există și companii mari. Mărimea medie a unei tăbăcării din UE este de 18 persoane per întreprindere. Cu toate acestea, este important de menționat că în anul 2000, media a fost de 24 de persoane per tăbăcărie, scăzând continuu în următorii ani. Această tendință dezvăluie reziliența firmelor mai mici în vremurile austere. Cu alte cuvinte, companiile mici și mijlocii par să fi avut o reacție mai bună la marile schimbări ce au caracterizat piața mondială de pielărie în primii zece ani ai noului mileniu.

Din acest punct de vedere, industriile naționale europene prezintă caracteristici diferite, depinzând, în mare măsură, de specializarea acestora. Cele mai importante sectoare de pielărie din Europa de Sud se compun în principal din întreprinderi mici și mijlocii. În medie: Italia are 14 angajați per companie; Spania, 23; Franța, 23; Portugalia, 38. Aceste țări sunt specializate în principal în producția de piele pentru sectoarele de modă. Moda necesită o abordare artizanală pe care companiile mai mari cu greu o pot oferi. În schimb, cele mai importante sectoare de pielărie din Europa Centrală și de Nord s-au concentrat pe tapițerie (mobilă, auto etc.) și au companii cu mărimi medii mai mari, întrucât economiile lor joacă un rol important pe

aceste piețe. În medie: Austria raportează o medie de 295 angajați per companie; Olanda, 83; Polonia, 82; Suedia, 60; Marea Britanie 55 etc.

PRODUCȚIE/CIFRĂ DE AFACERI În 2011, cifra de afaceri totală a industriei europene de pielărie a fost de 7,8 miliarde de euro, corespunzând unei producții de 224 milioane de metri pătrați de piei finite și aproximativ 44 de mii de tone de piei talpă.

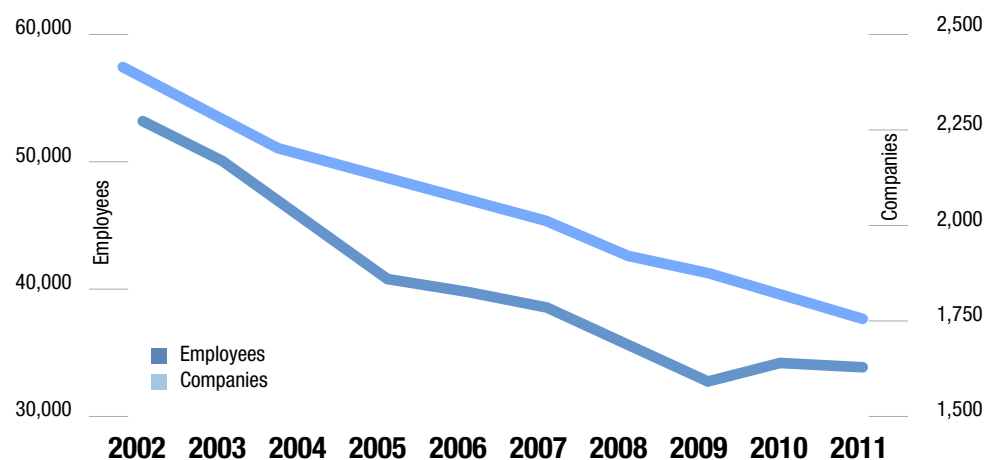
Tendința generală a producției și cifrei de afaceri din sectorul de pielărie din UE-27 în anii '70, '80 și '90 a fost de creștere, până la vârful din 2000-2001, când producția sectorului a depășit 11 miliarde de euro ca valoare totală și 370 milioane de metri pătrați în volum. Acei ani au reprezentat consolidarea Europei ca lider mondial al sectorului, în ciuda proliferării barierelor comerciale în multe piețe din afara UE, care au stat la baza dificultăților întâmpinate în următorii ani.

De fapt, în perioada de după vârful din 2001 s-a înregistrat o scădere gradată și continuă, singura excepție fiind anul 2006 (2007 ca valoare). Sunt multe elemente de luat în considerare pentru a explica tendința descendentă; în afara concurenței neloiale exercitate de mulți parteneri comerciali cu privire la accesul la piețele de piei și la cele de materii prime, unele privesc factori economici generali (care afectează și industria de pielărie), iar unele sunt specifice sectorului, în unele cazuri privind un singur segment al producției sau o singură industrie națională.

Printre factorii economici generali menționați mai sus se numără: criza economică de după atacurile teroriste asupra turnurilor gemene din SUA, răspândirea bolilor la animale (ESB, febra aftoasă, etc.) în 2001, trecerea la moneda Euro în 2002, cursul de schimb nefavorabil dintre Euro și USD (care a afectat exporturile în afara UE în 2002-2005 și 2007-2009) și criza creditelor (2008-2009).

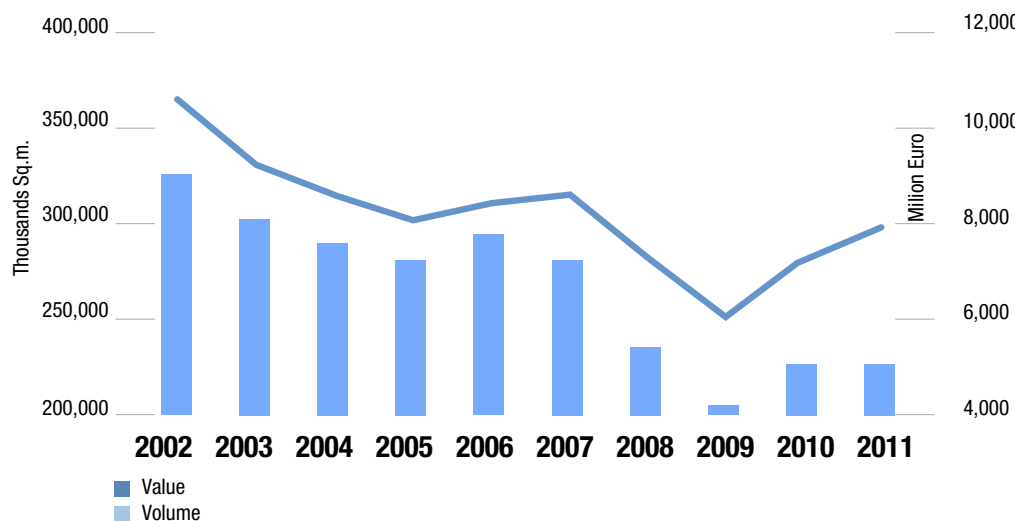
În ceea ce privește cauzele specifice sectorului: se menționează scăderea producției europene de piele pentru încălțăminte din 2002 încoace, creșterea barierelor la exportul de materii prime în unele din principale țări producătoare din afara UE (de ex. Brazilia în decembrie 2000, Rusia și Ucraina în 2001), scăderea consumului

INDUSTRIA EUROPEANĂ DE PIELĂRIE (TĂBĂCĂRII) - Numărul de companii și de angajați

Sursa: Eurostat, Asociații antreprenoriale

INDUSTRIA EUROPEANĂ DE PIELĂRIE - Producția de piele (volum și valoare)

Sursa: Eurostat, Asociații antreprenoriale

global de îmbrăcăminte din piele (din 2002 încoace) și de mobilă tapițată cu piele (de la sfârșitul anului 2006 încoace), scăderea disponibilității de piei brute europene (datorată unei scăderi continue a producției interne provocate de reforma Politicii Agricole Comune (PAC) și creșterea simultană a exporturilor în afara UE) care realizează produse de calitate medie spre joasă și migrația continuă a industriilor de fabricare a produselor din piele în țări cu costuri reduse ale forței de muncă.

Datele arată că volumul actual al producției de piele din UE este cu 30% mai mic decât cel din 2002, iar cifra de afaceri echivalentă a scăzut de asemenea cu 25% în aceeași perioadă (și fluctuațiile prețurilor materiilor prime au avut un impact asupra cifrei de afaceri). Este foarte important de menționat că o pondere considerabilă din pierdere s-a înregistrat în timpul recente crize financiare (2007-2009): de fapt, în perioadele 2007/8 și 2008/9, scăderea a fost de -27,6%, respectiv, -30%. Dar nu se poate nega că și în afara acestei perioade, tendința pentru UE pe termen mediu a fost de scădere, în timp ce pentru competitorii din afara UE tendința a fost în creștere.

PIEȚE Principala destinație geografică a pielii europene este, fără îndoială, piața internă UE-27, care absoarbe în prezent peste 2/3 din totalul de vânzări de piele din UE.

Pe de altă parte, importanța piețelor din afara UE este remarcabilă și în ușoară creștere pentru industrie. Exporturile în afara UE sunt în valoare de 2,3 miliarde de euro, reprezentând 30% din cifra de afaceri totală a industriei în 2011, în timp ce în 2002, această pondere a fost de 18%. Aceasta nu este o surpriză dacă ne gândim că o mare parte din sectoarele de fabricare a articolelor din piele (clienții tăbăcăriilor) s-au mutat în afara granițelor UE în ultimii zece ani (în principal în Asia).

Ca o consecință clară, zona chineză (inclusiv Hong Kong) este, de departe, piața principală din afara UE pentru pielea europeană, cu o pondere de 36% din exporturile totale (30% în 2002). După recuperarea recentă, clienții din SUA se situează pe locul 2 cu 7% (față de 18% în 2002 cu o pierdere totală de aproape 50% în ceea ce privește valoarea

absolută). Pe lângă aceasta, unele țări non-UE de pe țărmul Mediteranei au beneficiat de strategiile de relocare a producătorilor europeni de articole din piele (în principal producători de încălțăminte și marochinărie): mai ales Tunisia (7% din exporturile totale în afara UE) și Maroc (actualmente 3%). O altă zonă importantă pentru exportul de piele finită din UE care se poate explica din perspectiva clienților care caută costuri scăzute ale forței de muncă (precum țările mediteraneene menționate mai sus) este cea balcanică: Croația (6%), Bosnia și Herțegovina (4%), Albania (2%), Serbia (2%).

Dacă luăm în considerare piața internă, Italia este cea mai importantă destinație, dintre toate statele membre UE, pentru pielea finită produsă în Europa.

LOCALIZARE ÎN UE De asemenea, Italia reprezintă, în mod tradițional, principala țară din Uniunea Europeană la capitolul procesare piei - tăbăcării. Ponderea sa din producția totală de piei UE este de aproximativ 62% pentru cifra de afaceri și 60% pentru volum în 2011. A avut loc o mică creștere în comparație cu 2002, în acel an înregistrându-se 60% pentru cifra de afaceri și 57% pentru volum.

Spania este pe locul 2, având 10/11% (în volum și valoare) și prezentând o scădere în ultimul deceniu (când ponderea sa era de 12/13%).

Austria, Franța, Germania și Regatul Unit dețin aproximativ 3% până la 6% din total. Nu au existat

schimbări semnificative pentru acestea față de acum zece ani, deși gama de produse (ca destinații de utilizare finală) este posibil să se fi modificat. Cu excepția Luxemburgului și a Maltei, în toate celelalte state membre ale UE se înregistrează prezența tăbăcăriilor pe propriile teritorii.

FACTORI DE SPECIALIZARE/DIFERENȚIERE PE PIAȚA GLOBALĂ Producția europeană de piele a fost întotdeauna foarte flexibilă, prelucrând piei de orice origine animală și deservind toate utilizările finale principale.

Analiza producției în ceea ce privește tipologia animală dezvăluie că industria a prelucrat întotdeauna cu precădere piei de bovine mari (71% din total), urmate de piei ovine (14%), piei caprine (8%) și piei de vițel (6%). Restul tipurilor de piei animale prelucrate (în principal reptile, porcine, căprioare...) reprezintă o foarte mică parte (mai puțin de 1%) și pot fi considerate producții de nișă. Această segmentare, strict legată de industria de carne, nu a avut niciodată variații semnificative.

Principala destinație de utilizare a pielii, nu numai în Europa, a fost, în mod tradițional, producția de fețe de încălțăminte pentru sectorul de încălțăminte, care a rămas principalul client pentru pielea europeană (41% din total). În ciuda celei mai mari scăderi din punct de vedere al pieței de destinație din ultimii ani, industria de tapițerie mobilă/auto rămâne a doua utilizare ca importanță; aceasta se împarte în mobilă (17%) și interioare auto (13%). Marochinăria preia 19% din producția europeană de piele,

în timp ce îmbrăcămintea deține în prezent doar 8% (lăsând 2% pentru segmentele de nișă rămase).

După cum s-a menționat, industria europeană de pielărie este un lider mondial în ceea ce privește calitatea, iar calitatea înseamnă valoare. Pielea din UE acoperă intervalele de vârf de producție din toate specializările și utilizările principale. În aria modei, intervalele de vârf înseamnă cu precădere cel mai bun design, stil și creativitate din lume; în sectoarele de tapițerie (pe lângă factorii de inovare menționați), acestea cuprind fiabilitate, standardizare și performanță maxime care pot fi găsite la nivel global în gama autoturismelor de vârf. Acestea sunt elemente cheie dificil de găsit pe piețele cu producție de masă. Pentru tăbăcarii europeni, succesul este corelat din ce în ce mai mult cu capacitatea lor de a fi eficienți și inovatori.

Introducere în indicatorii sociali și de mediu

Toți indicatorii sociali și de mediu, precum și datele prezentate în următoarele pagini au fost obținute prin cooperarea activă a șapte asociații naționale, membre ale COTANCE, reprezentând industriile de pielărie din Italia, Spania, Franța, Germania, Regatul Unit, Suedia și România.

Activitatea asociațiilor a constat în principal în elaborarea de date și indicatori sociali și de mediu la nivel național, efectuarea de studii și interviuri cu companiile afiliate acestora, pe baza unui chestionar specific structurat în funcție de indicatori economici, sociali și de mediu conveniți de către partenerii sociali din UE din acest sector în Acordul cadru din 2008 (Standard pentru raportarea socială și de mediu în industria europeană de pielărie).

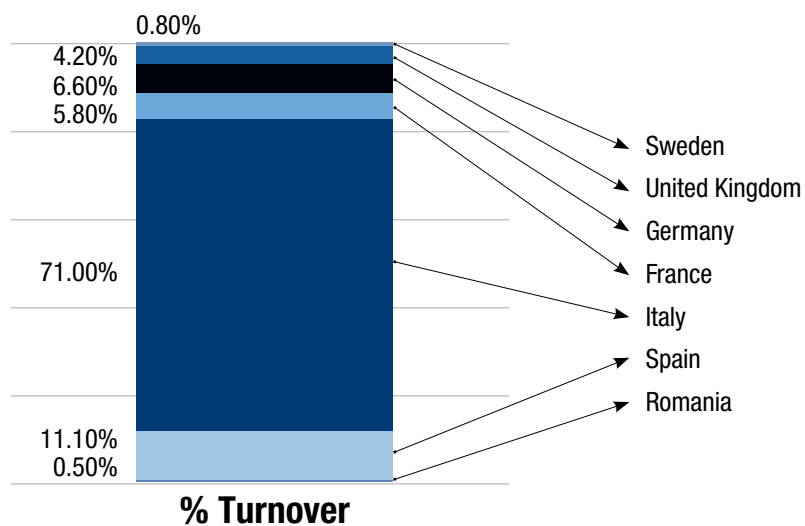
Acest lucru a permis elaborarea de date care decurg dintr-un eșantion foarte semnificativ, reprezentând 90,9% din tăbăcăriile europene, 76,6% din forța de muncă și 87,8% din cifra de afaceri.

Indicatorii sociali și de mediu obținuți la nivel național au fost ponderați unde a fost cazul - pentru a reflecta importanța relativă a diferitelor sectoare naționale - și agregăți la nivel european.

Prin urmare, acest capitol oferă o descriere detaliată a indicatorilor ce privesc atât performanța socială, cât și cea de mediu pentru anii 2010 și 2011.

Fig 1 - STRUCTURA EȘANTIONULUI: PROCENT DIN VALOAREA PRODUCȚIEI

87,8% din cifra de afaceri a sectorului european de pielărie este reprezentată în raport. Italia (71%) și Spania (11,1%) sunt principalii contribuitori la valoarea producției eșantionului

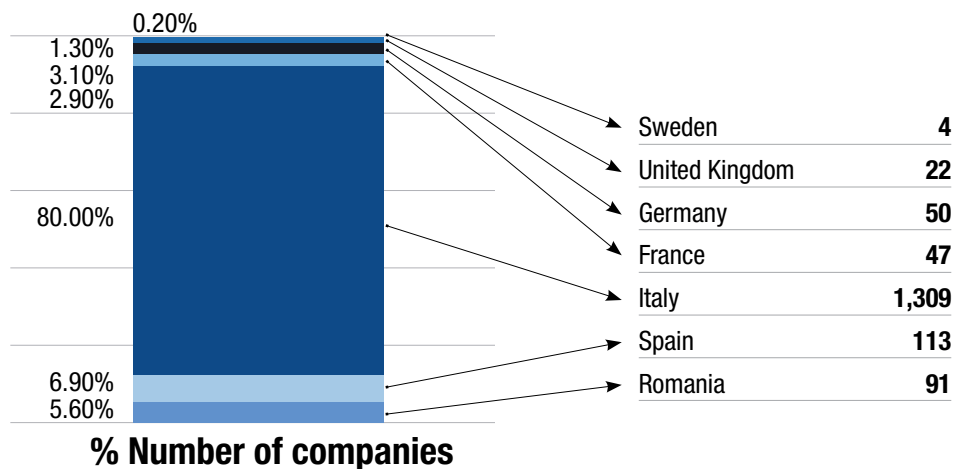

CARACTERIZAREA EȘANTIONULUI

După cum s-a afirmat în paragraful anterior, indicatorii și datele elaborate în prezentul raport reprezintă 90,9% din întreprinderile europene, 76,6% din forța de muncă și 87,8% din cifra de afaceri. În acest exercițiu, eșantionul a fost constituit cu scopul principal de a nu fi doar reprezentativ cu privire la numărul de întreprinderi și lucrători, dar și pentru a reflecta caracteristicile principale în ceea ce privește produsele, organizarea producției și piețele. Criteriile utilizate pentru a defini structura eșantionului au inclus, de asemenea, aspecte precum distribuția geografică (organizarea în grupuri/clustere de tăbăcării), producție per tip de animal și per segmentul de piață al utilizării finale. Având în vedere țările și sectoarele care au contribuit cu datele lor la raportul de față, se poate spune că eșantionul este reprezentativ și că reprezintă foarte bine varietatea industriei europene de pielărie, în care Italia joacă un rol major, reprezentând 71% din cifra de afaceri a eșantionului, 80% din numărul de companii și 68% din forța de muncă.

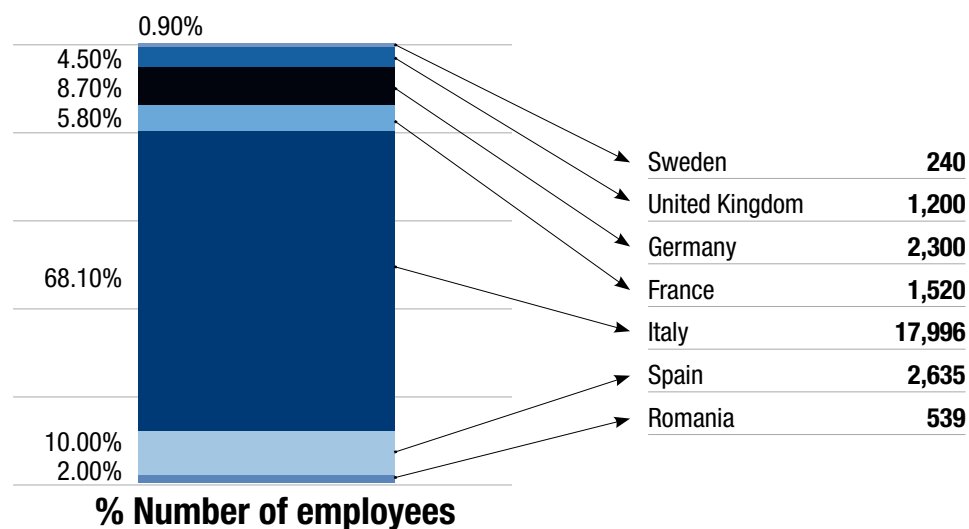
Fig 2 - STRUCTURA EȘANTIONULUI: PROCENT DIN NUMĂRUL DE COMPANII

Peste 1.600 de companii sunt reprezentate în raport (90,9% din totalul european). Cu peste 1.300 de tăbăcării, ponderea Italiei în eșantion este de 80%

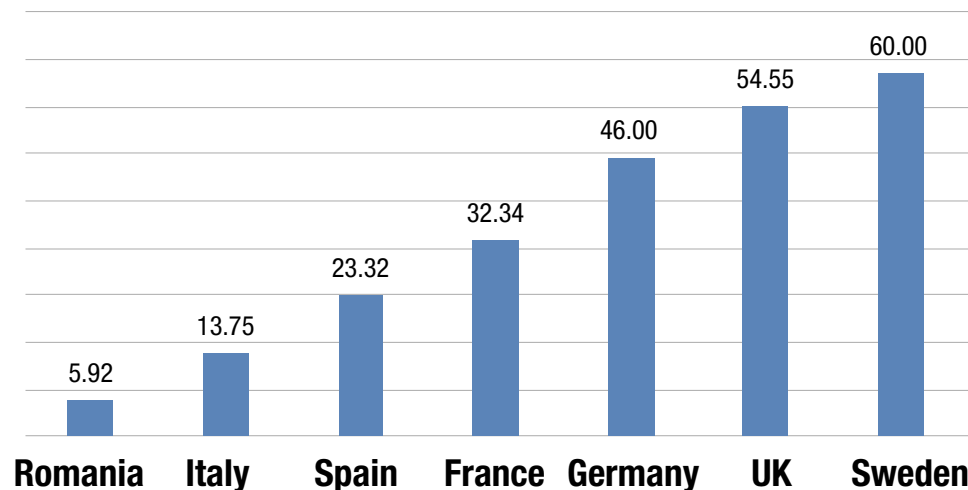
Așa cum se arată în Fig. 4, eșantionul reflectă una din caracteristicile specifice sectorului: companii de dimensiuni mici. Sectorul european de pielărie este de obicei compus din întreprinderi mici și mijlocii; acesta este, în unele cazuri, un avantaj competitiv pentru a răspunde la schimbările observate pe piețe de-a lungul timpului. Dimensiunea medie pe țară oferă în plus o indicație a pieței de destinație a pieilor produse: Italia, Spania și Franța sunt, în medie, mai specializate în modă, iar dimensiunea mai mică asigură flexibilitatea companiei. Pe de altă parte, se observă dimensiuni medii mai mari în țări din Europa centrală și de nord ale eșantionului (Marea Britanie, Germania, Suedia), unde a dominat o abordare industrială, iar în sectorul automobilelor este clientul majoritar. Producția per tip de animal în cadrul eșantionului (Fig. 5) reflectă perfect distribuția caracteristică a producției europene, în care bovinele, vițeaua, ovinele și caprinele adulte reprezintă cea mai mare parte a materiilor prime. Restul producției se bazează pe alte tipuri de animale (cum ar fi piei de porc, căprioare și blănuri nobile), care constituie ponderi semnificative ale producției în anumite țări. Din nou, reflectând realitatea europeană, segmentul de piață al utilizării finale a pieilor luate în eșantion este în principal cel al încălțămintei, urmat de tapițerie (mobilier, interioare auto și altele) și marochinărie (Fig. 6).

Fig 3 - STRUCTURA EȘANTIONULUI: PROCENT DIN NUMĂRUL DE ANGAJAȚI

76,6% din lucrătorii din tăbăcăriile europene sunt angajați în cele șapte țări studiate, totalizând peste 26.000 de locuri de muncă

Fig 4 - CARACTERIZAREA EȘANTIONULUI: MĂRIMEA MEDIE A COMPANIILOR

Tăbăcăriile europene sunt în principal întreprinderi mici și mijlocii; dimensiunea medie a companiilor se situează în intervalul 6-60 de lucrători în țările eșantionului

Fig 5 - CARACTERIZAREA EȘANTIONULUI: PRODUCȚIE PER TIPOLOGIE ANIMAL

Bovinele, vițeeii, ovinele și caprinele adulte reprezintă 99,4% din materiile prime totale prelucrate. Italia absoarbe și prelucrează cele mai multe materii prime din Europa

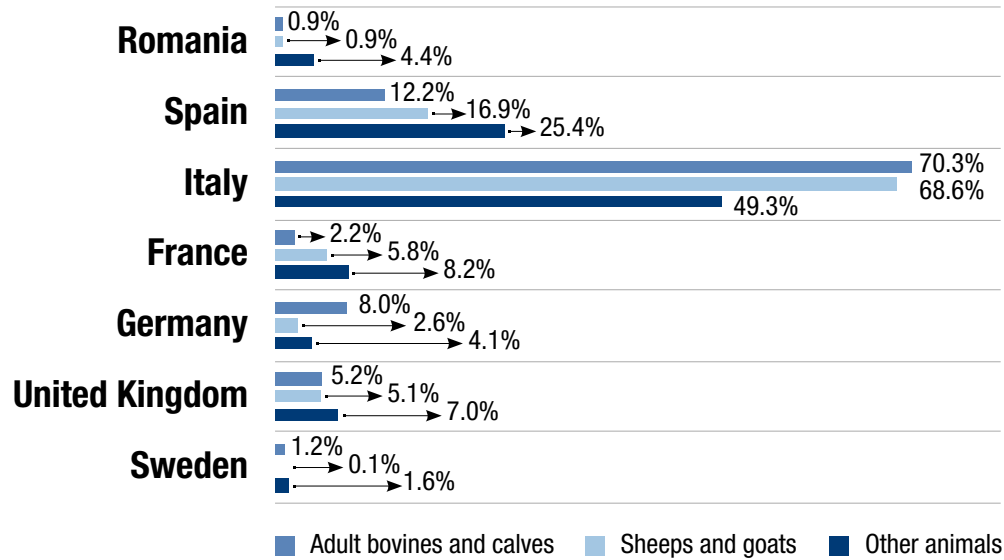
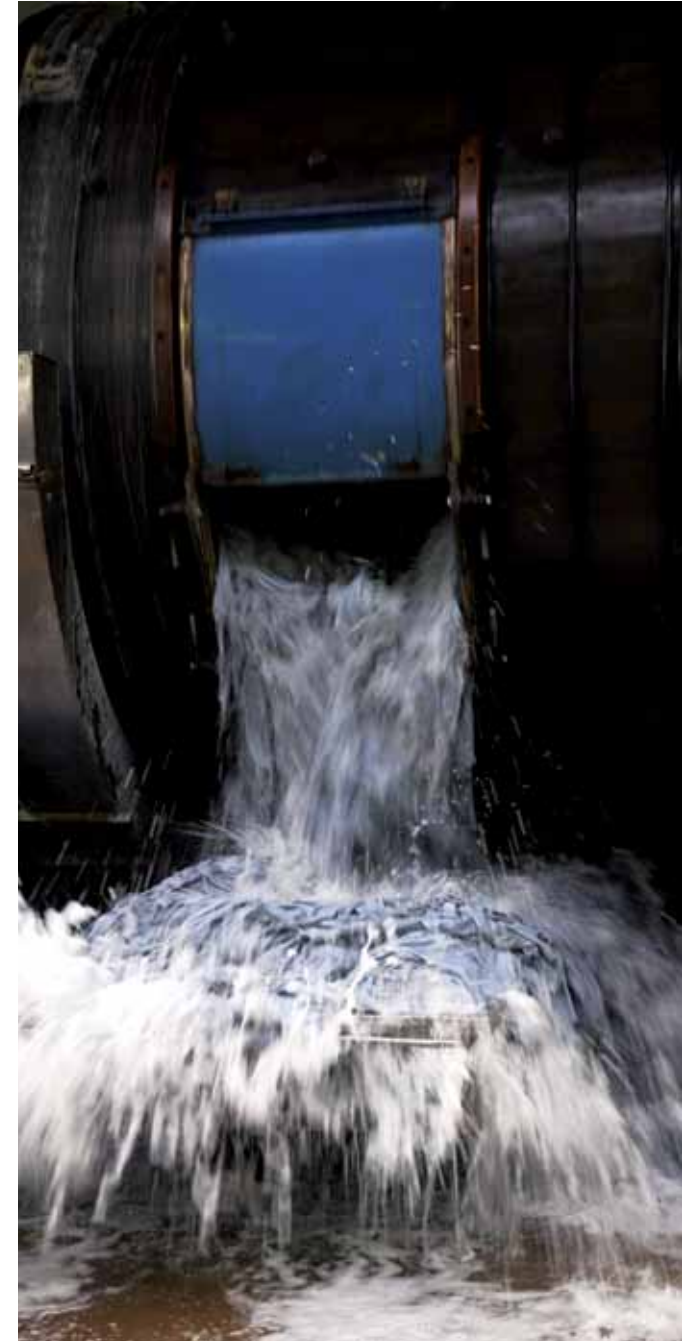
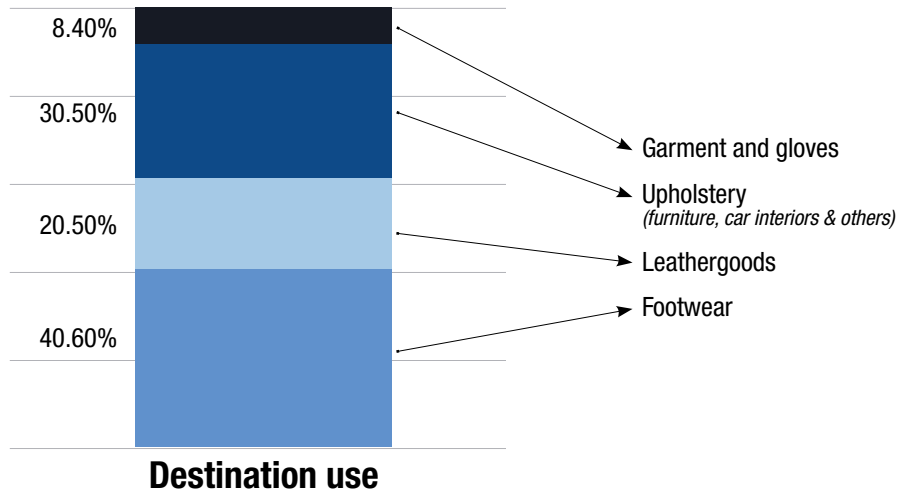

Fig 6 - CARACTERIZAREA EȘANTIONULUI: PRODUCȚIE PER DESTINAȚIE DE UTILIZARE

Încălțăminte reprezintă principala utilizare finală a pielii produse de companiile din eșantion, urmată de tapițerie și marochinărie

Indicatori sociali

Capitalul uman este esențial pentru industria europeană de pielărie. Combinația de experiență și tinerețe, adică muncitori calificați și solicitanți tineri, reprezintă atuul-cheie pe care se bazează competitivitatea sectorului.

Tăbăcarii din Europa sunt din ce în ce mai angajați în aspectele etice și sociale ale activității lor. Ei înțeleg această dezvoltare ca pe un mijloc de a îmbunătăți și consolida relațiile lor cu părțile interesate: lucrătorii, clienții, furnizorii, bancherii, autoritățile publice, societatea civilă și teritorială. Prezentul capitol al raportului oferă o imagine a dimensiunii sociale a sectorului european de pielărie, pe baza unei selecții de indicatori: categorii de locuri de muncă, tipuri de contracte, grupe de vârstă, educație, vechime, origine teritorială, egalitatea de gen, calitatea de membru în sindicate, accidente și beneficii pentru angajați, cum ar fi aranjamentele pentru concediul medical.

Situația care reiese din analiza informațiilor colectate arată un sector care este ferm înrădăcinat în teritoriu și profund angajat - în colaborarea cu partenerii și autoritățile publice pentru a combina creșterea industrială cu îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, generarea de bogăție în teritoriu și îmbunătățirea calității vieții în comunitățile locale. Situația socială în cadrul tăbăcăriilor se caracterizează, mai presus de toate, printr-o cooperare fructuoasă între partenerii sociali. În afară de rolul instituțional pe care îl joacă organele reprezentative ale dialogului social în cadrul negocierilor colective, ambele părți ale sectorului european de pielărie oferă, de asemenea, exemplul modului în care o cooperare strânsă contribuie la consolidarea industriei europene față de concurența la nivel mondial, precum și la promovarea valorilor sociale legate de pielea europeană pe piețele mondiale.

Fig 7 - CATEGORII DE LOCURI DE MUNCĂ 2010 - 2011 (%)

În 2010 și 2011, în distribuția categoriilor de locuri de muncă a predominat cea a muncitorilor cu nivel scăzut sau ridicat de specializare

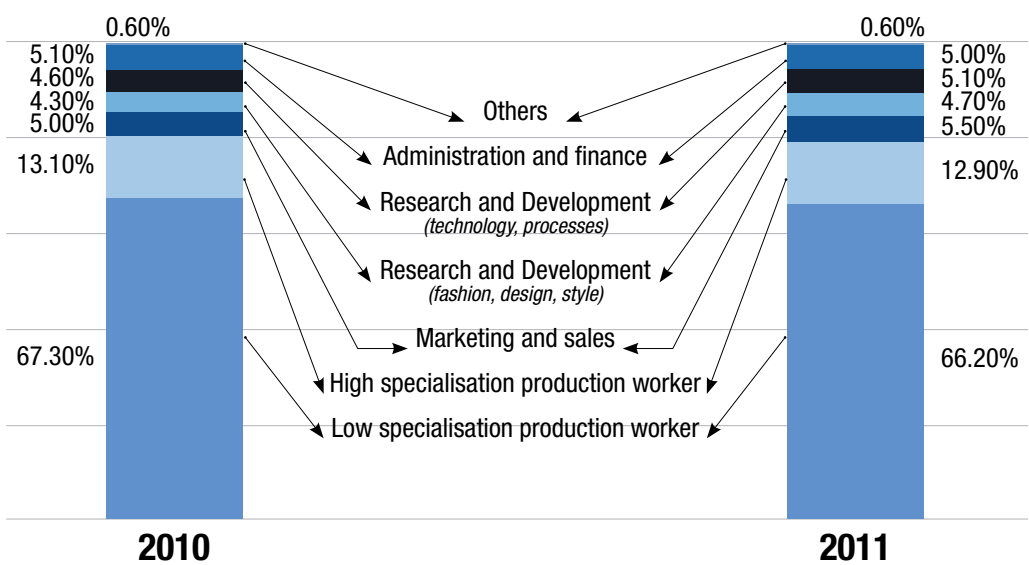
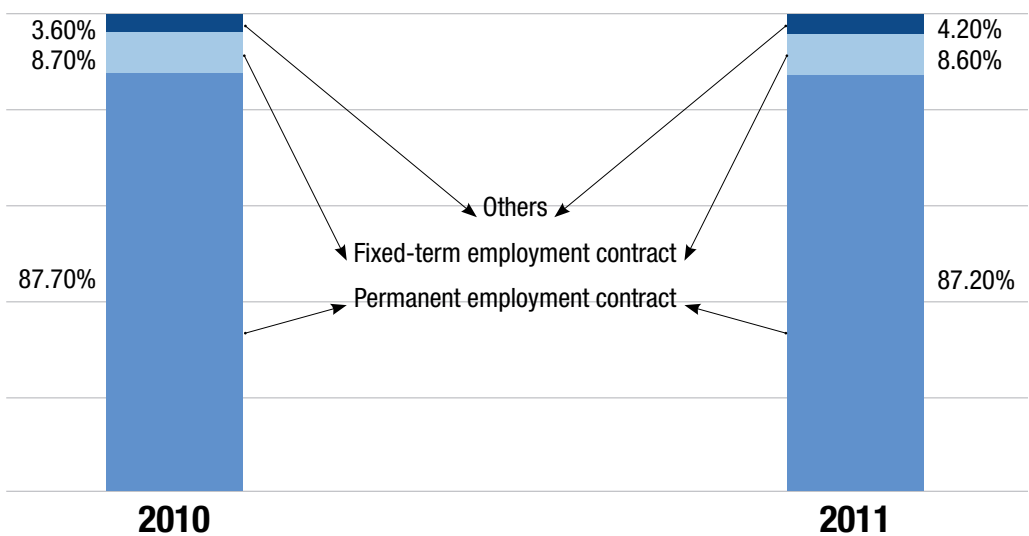

Fig 8 - TIPURI DE CONTRACTE 2010 - 2011 (%)

În ambii ani studiați, marea majoritate a tipurilor de contracte o reprezintă contractele de muncă permanente

INDICATORI ȘI DATE SOCIALE

În structura forței de muncă din tăbăcării predomină profilurile profesionale cu competențe orientate spre tehnică și producție (79% din forța de muncă).

Așa cum este ilustrat în Figura 7, muncitorii cu nivel scăzut de specializare predomină în secția de producție (peste 66% în 2010 și 2011), în timp ce personalul cu calificare înaltă tinde să fie mai mare în alte departamente sau servicii. Într-adevăr, importanța locurilor de muncă în cercetare și dezvoltare este în creștere, atât în domeniul tehnologiilor de proces, cât și în design, modă și stil.

Incidența scăzută a posturilor de conducere se datorează în principal predominanței întreprinderilor mici și mijlocii (de multe ori întreprinderi familiale), unde responsabilitățile practice de luare a deciziilor sunt de obicei delegate personalului cu experiență dovedită, dar într-o poziție de conducere intermediară.

Așa cum arată Figura 8, mai mult de 87% din personalul din tăbăcăriile europene este angajat cu contract de muncă permanent. Echilibrul este păstrat de diferite forme de contracte de muncă pe durată determinată.

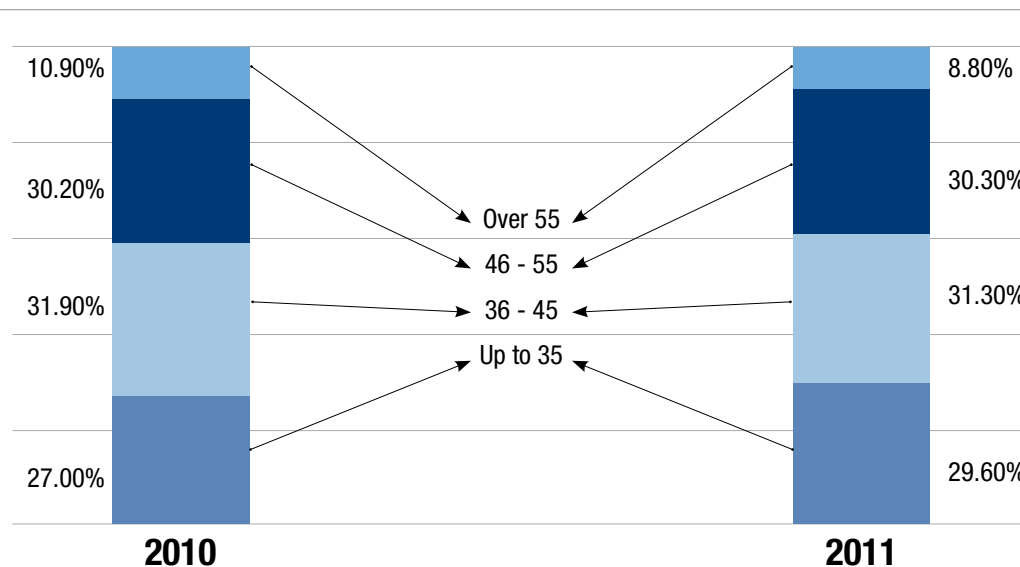
Figura 9 arată o distribuție destul de uniformă. Muncitorii sub 35 de ani reprezintă aproape 30% din total în 2011. Categoria angajaților cu vârste cuprinse între 35 și 55 de ani prezintă cea mai mare incidență în ambii ani luați în considerare. Studiile efectuate la nivelul UE arată că una dintre problemele cele mai relevante pentru tăbăcării din Europa este interesul scăzut al tinerilor față de sector. Multe inițiative care implică școlile și profesorii sunt în vigoare pentru inversarea acestei tendințe. Promotorii sunt, în general, asociațiile naționale și sindicatele, dar rezultatele arată că este necesar un efort mai mare, concentrat la nivel european pentru a reînnoi forța de muncă în acest sector pe baze durabile.

Figura 10 ilustrează rezultatele sondajului în ceea ce privește vechimea. Mai mult de 50% din forța de muncă a fost angajată în sectorul de pielărie de mai puțin de 10 ani, în timp ce o parte semnificativă din total lucrează în tăbăcărie în cea mare parte a vieții.

Distribuția locurilor de muncă reprezentate în Figura 7 reflectă analiza nivelului educațional, indicat în Figura 12. Nivelurile ISCED 1 și 2, care corespund învățământului primar sau primei trepte a educației de bază și celui gimnazial sau celei de a doua treaptă a educației de bază (a se vedea caseta informativă), reprezintă aceeași pondere din total (aproape 70%) cu cea a muncitorilor cu nivel scăzut de specializare angajați în tăbăcării (66,2% în 2011).

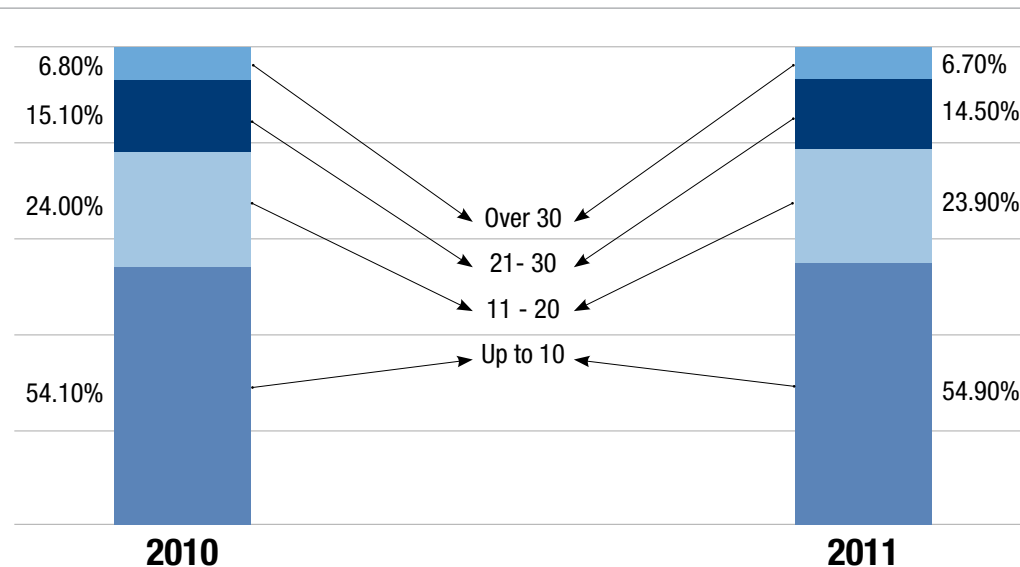
Sectorul de pielărie este în mod tradițional foarte bine înrădăcinat în teritoriul său. Figura 12 arată că o pondere foarte mare a muncitorilor din tăbăcăriile europene provin din aceeași țară în care se află tăbăcăria în care lucrează. În unele cazuri, angajarea se face în principal chiar în zona în care se situează tăbăcăriile (oraș sau provincie). Imigrația și integrarea muncitorilor străini este totuși o caracteristică vizibilă. O altă pondere importantă a muncitorilor (9,2% în 2011) vine din țări străine non-europene. Aceasta exemplifică interacțiunea pozitivă a tăbăcăriilor din Europa cu comunitățile lor locale în care domeniul pielăriei reprezintă adesea principala posibilitate de ocupare a forței de muncă, care contribuie și la integrarea imigranților la nivel local și regional.

Fig 9 - CATEGORII DE VÂRSTĂ 2010 - 2011 (%)

Muncitorii sub 35 de ani reprezintă aproape 30% din total în 2011; tăbăcăriile sunt medii tinere și stimulative

Fig 10 - CATEGORII DE VECHIME 2010 - 2011 (%)

Peste 50% din forța de muncă lucrează în acest sector de mai puțin de 10 ani

Fig 11 - EDUCAȚIE 2010 - 2011 (%)

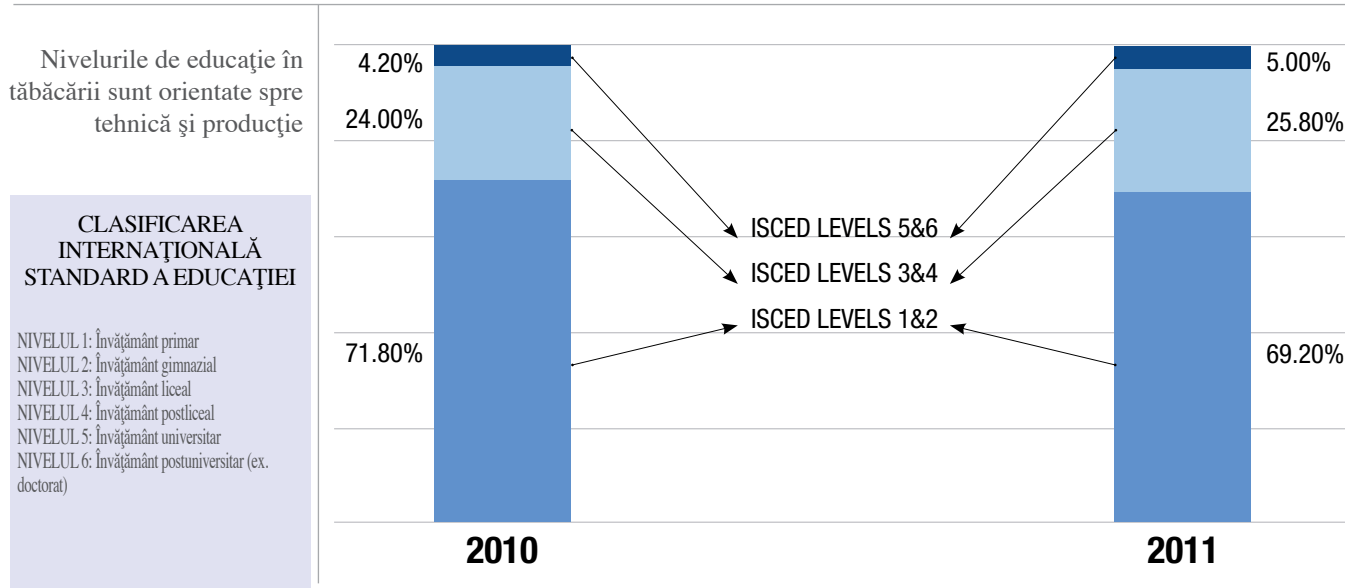
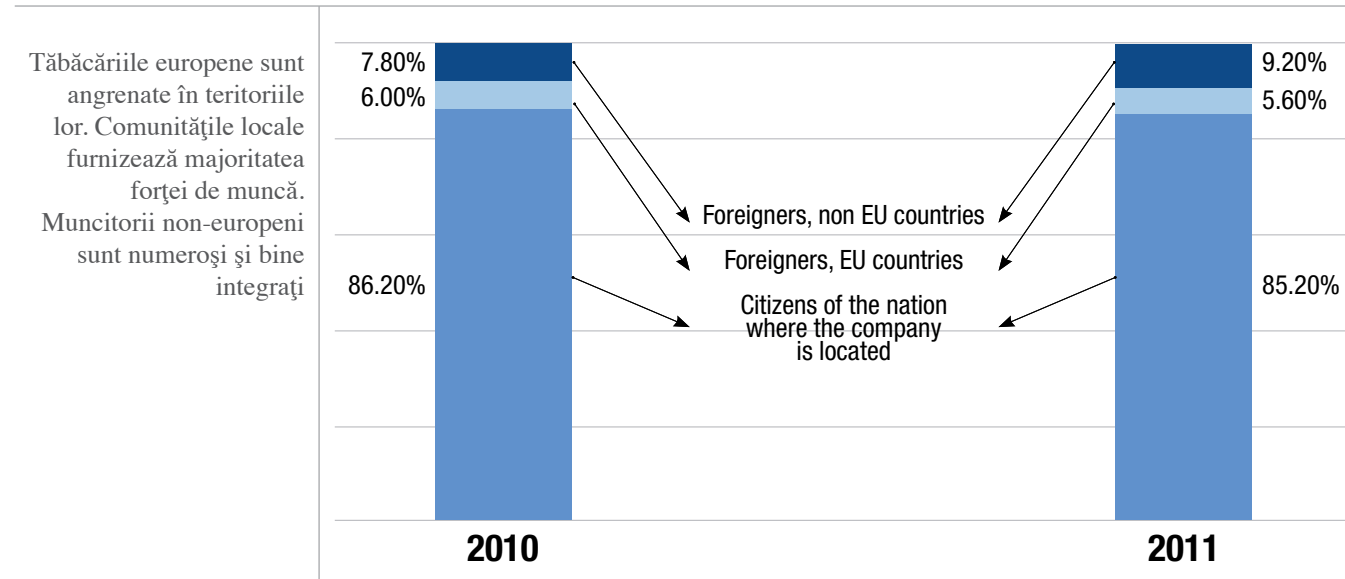

Fig 12 - ORIGINE TERITORIALĂ 2010 - 2011 (%)

ACTIVITĂȚI DE FORMARE

Resursele umane fiind esențiale pentru competitivitatea sectorului, toate tăbăcăriile europene înțeleg importanța formării forței lor de muncă. Pentru a concura pe piața internațională în privința calității, continuitatea și performanța produsului, modă și serviciile pentru clienți, personalul calificat este esențial, în special în economiile cu cost ridicat, cum este Europa. Combinația de experiență și tinerțe, adică muncitori calificați și tineri angajați, reprezintă atutul-cheie pe care se bazează competitivitatea sectorului. Acest lucru poate fi îmbunătățit la nivel de sector prin dezvoltarea formării profesionale continue și învățarea pe tot parcursul vieții.

În ciuda unei tradiții îndelungate și reputației internaționale a școlilor europene de pielărie, a departamentelor și catedrelor universitare specializate, educația și formarea profesională specifică domeniului pielăriei din Europa sunt în pericol. O masă critică de cursanți, răspândirea geografică a tăbăcăriilor și barierele lingvistice sunt doar câteva dintre obstacolele care trebuie înlăturate printr-o reorganizare eficientă a formării profesionale în sectorul european de pielărie.

Formarea profesională continuă și învățarea pe tot parcursul vieții sunt instrumente promițătoare. Competențele pot fi transferate sau perfecționate chiar în tăbăcării prin cursuri adaptate la posturile specifice și prin asistență sau învățare în ritmul cursantului.

Formarea poate fi prescrisă prin lege sau prin acorduri naționale de muncă (de exemplu, privind sănătatea și siguranța la locul de muncă). În ultimii doi ani, tăbăcăriile din Europa au organizat, la sediul propriu sau în afara acestuia, cursuri de instruire privind:

- Tehnologia pielii
- Modă și tendințe
- Sisteme de management de mediu
- Sănătatea și siguranța la locul de muncă
- Evaluarea riscurilor
- Informări de mediu la nivel de fabrică cu privire la acțiuni, costuri etc.

Partenerii sociali din industria europeană de pielărie, COTANCE și Federația Sindicală Europeană IndustriAll, au abordat problema strategică a educației și formării în sectorul pielăriei în cadrul dialogului social încă din anii 1990. Eforturile lor au dus la fondarea recentă a unui CONSILIU SECTORIAL EUROPEAN AL COMPETENȚELOR PRIVIND LOCURILE DE MUNCĂ ȘI FORMAREA prin intermediul căruia coordonează procesul de restructurare (a se vedea caseta informativă).

Așa cum arată Figura 13, distribuția funcție de gen în sector reflectă cumva distribuția locurilor de muncă, muncitorii cu nivel scăzut de specializare și bărbații având procente similare. Predominanța bărbaților în secția de producție se întâlnește mai mult în tăbăcăriile care prelucreză piei bovine întregi, a căror prelucrare necesită, de obicei, o anumită rezistență fizică. Femeile angajate în producție se ocupă, de regulă, de prelucrarea pieilor mici. Locurile de muncă pentru femei sunt, totuși, distribuite în mod egal în producție și în alte activități ce țin de munca de birou.

ACCIDENTE

Prevenirea riscurilor la locul de muncă este o prioritate a sectorului în care manipularea încărcăturilor, operarea utilajelor grele și utilizarea substanțelor chimice speciale pot fi o sursă de leziuni grave.

În Europa, tăbăcirea pieilor nu este o activitate industrială care să predisună la accidente. Cel puțin aceasta sugerează rezultatele studiului pentru perioada analizată. Accidentele au fost analizate luând în considerare trei indicatori:

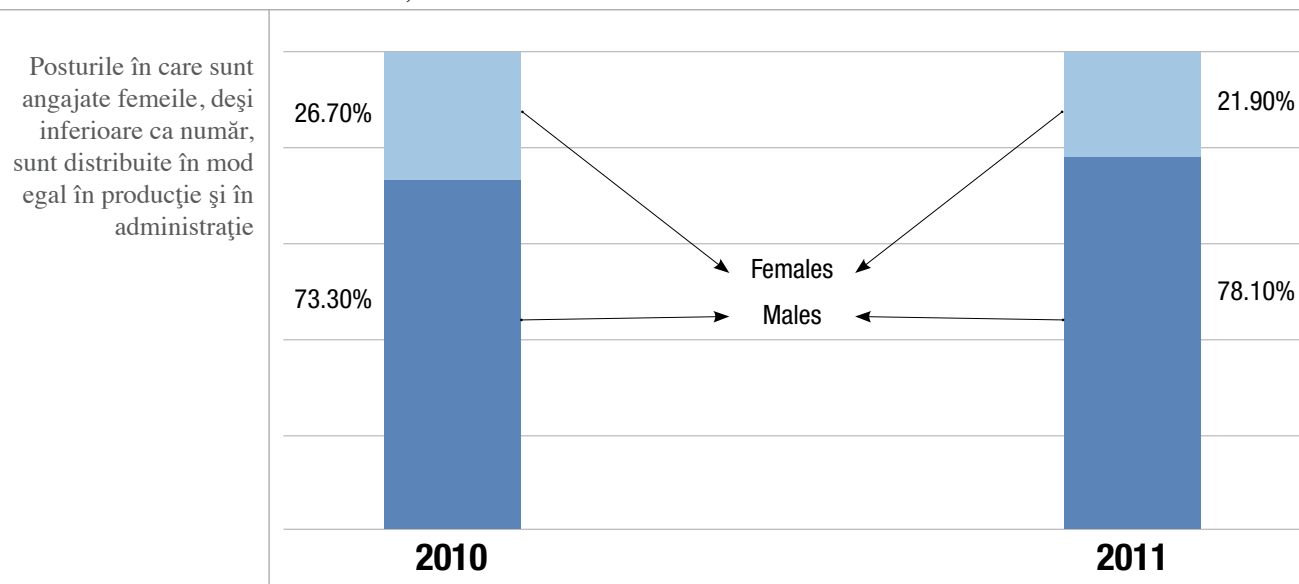
Frecvența relativă:	număr total de accidente *1000/număr de muncitori.
Indice de gravitate:	zile pierdute/ număr de muncitori.
Durata medie:	număr de zile de absență de la muncă /număr de accidente.

Datele se referă la anul 2011 și doar la situația din Italia (care este foarte reprezentativă). Cifrele sunt următoarele:

Frecvența relativă:	3,35
Indice de gravitate:	0,93
Durata medie:	27,63

Aceste cifre sunt mici în comparație cu alte sectoare industriale. Mai mult, în Italia se înregistrează o perioadă lungă fără accidente fatale în sectorul de prelucrare piei.

Fig 13 - DISTRIBUȚIA FUNCȚIE DE GEN 2010 - 2011 (%)

UN DIALOG SOCIAL PRODUCTIV

Partenerii sociali din industria europeană de pielărie, COTANCE și IndustriAll (fostul ETUF; TCL), au dezvoltat un dialog social fructuos încă din anii 1990.

În cadrul Comitetului de Dialog Social pentru Sectorul de Pielărie/Tăbăcării din UE, în anul 1999 au adoptat o declarație comună privind cerințele de formare profesională în contextul modernizării organizării muncii, îmbunătățirii imaginii sectorului și instituirii unei unități pentru a monitoriza schimbările industriale.

În anul 2000, au elaborat un Cod de Conduită în ceea ce privește drepturile fundamentale la locul de muncă; acesta a fost primul lor acord-cadru. Au elaborat contribuții comune pentru Summit-urile de la Lisabona (2001), Barcelona (2002) și Bruxelles (2004) privind provocările și

oportunitățile sectorului. Au organizat un atelier de lucru pe teme de formare în Torino, Italia, în 2002 și un seminar privind modernizarea organizării muncii (Spania, 2002).

În contextul extinderii, au organizat trei forumuri economice și sociale cu țările candidate la UE (Ungaria (2001), România (2002), Polonia (2004)). Partenerii sociali s-au angajat în 2003/2004 într-un proiect comun cu SAI (Social Accountability International) pentru formarea privind standardele fundamentale în domeniul muncii în sprijinul punerii în aplicare a Codului de Conduită.

În anul 2005, partenerii sociali ai sectoarelor de pielărie și textile au lansat un proiect comun de dezvoltare a capacităților pentru partenerii sociali din noile state membre și țările candidate pentru

aderare la UE.

Ca activitate ulterioară a Codului lor de Conduită din 2000, au dezvoltat un nou acord-cadru în 2008, concentrându-se asupra unui Standard inovator pentru Raportarea Socială și de Mediu în industria europeană de pielărie dând și IMM-urilor din sector posibilitatea de a adopta practici de comunicare CSR (Responsabilitate Socială Corporatistă).

Un număr de alte proiecte comune cu privire la aspecte extrem de relevante pentru sector, cum ar fi dezvoltarea unui Instrument on-line de evaluare a riscurilor pentru IMM-urile din sector (2011) sau abordarea Transparenței și Trasabilității lanțului de aprovizionare (2012) completează gama de activități ale partenerilor sociali din industria europeană de pielărie.

INSTRUMENT ONLINE PENTRU EVALUAREA RISCURILOR ÎN SECTORUL DE PIELĂRIE

<http://client.oiraproject.eu>

În cadrul unui proiect comun, Federația Sindicatelor Europene industriAll și COTANCE au dezvoltat un “Instrument online de evaluare a riscurilor” privind siguranța și sănătatea la locul de muncă pentru tăbăcăriile mici și mijlocii. Acesta ajută la prevenirea și gestionarea riscurilor pentru lucrătorii din tăbăcărie, facilitează stabilirea unei strategii de companie în acest domeniu și evităre unor posibile efecte negative ale restructurării în acest sector.

Instrumentul este conceput ca referință pentru a oferi informații valoroase și sugestii pentru efectuarea unei evaluări a riscurilor pentru tăbăcăriile individuale, în scopul de a reduce la minimum și a elimina riscurile pentru sănătate și siguranță. Punerea în aplicare a instrumentului nu asigură în mod necesar respectarea legislației referitoare la reglementările naționale de sănătate și de siguranță. Acest lucru trebuie să fie stabilit de autoritățile naționale de sănătate și siguranță. Instrumentul este conceput pentru a sensibiliza publicul cu privire la problemele de sănătate și siguranță în tăbăcărie și pentru a da exemple de bune practici.

Instrumentul acoperă toate domeniile majore într-o tăbăcărie, printre care:

- Managementul Securității și Sănătății în Muncă (SSM)
- Transport intern în tăbăcărie
- Gestionarea situațiilor de urgență
- Lucrul cu piei brute
- Utilizarea echipamentelor
- Utilizarea substanțelor chimice
- Activități de muncă la birou

Utilizatorii instrumentului sunt ghidați prin diferitele etape de evaluare a riscurilor potențiale spre un plan de acțiune cu soluții și măsuri și un raport final.

CONSILIUL SECTORIAL EUROPEAN AL COMPETENȚELOR PRIVIND LOCURILE DE MUNCĂ ȘI FORMAREA

europeanskillscouncil.t-c-l.eu

Partenerii sociali europeni din sectorul textile, confecții și pielărie au lansat oficial la Bruxelles, pe 25 aprilie 2012, organismul numit “Consiliul european pentru educație și locuri de muncă, în domeniile textile, confecții și pielărie”, prescurtat “EU TCL SKILLS COUNCIL”. Membrii fondatori sunt:

- IndustriAll - Federația Sindicală Europeană (fosta Federație Sindicală Europeană pentru Textile, Confecții și Pielărie, ETUF : TCL)
- EURATEX, Organizația Europeană a Confecțiilor și Textilelor
- COTANCE, Confederația Asociațiilor Naționale ale Tăbăcarilor din Comunitatea Europeană

Crearea Consiliului de Competențe UE TCL a fost posibilă grație sprijinului financiar al Comisiei Europene. Sectorul de textile, confecții și pielărie este primul sector european care se angajează într-o asemenea inițiativă.

Scopurile statutare ale Consiliului de Competențe sunt “de a îmbunătăți nivelul de educație, competențe și locuri de muncă în sectorul de textile, confecții și pielărie, care abordează, printre alte aspecte, formarea, calificările și competențele forței de muncă europene în aceste industrii, atragerea tinerilor profesioniști în sector și asistența necesită de întreprinderi pentru a fi mai flexibile în îndeplinirea cerințelor competitive în schimbare”. Pentru a putea atinge aceste obiective, partenerii sociali cooperează cu mai multe Parteneriate Industriale (ISPs) de competențe specifice sectorului (aceste ISPs-uri sunt organizații bipartite sau tripartite specifice sectorului, active în domeniile educației, formării și ocupării forței de muncă). COBOT (BE), CREATIVE SKILLSET (UK), IVOC (BE), OPCALIA (FR), OSSERVATORIO NAZIONALE CONCIA (IT) sunt deja membre ale Consiliului de Competențe al TCL din UE.

2012 a fost primul an de activitate al Consiliului de Competențe UE TCL. Prin intermediul membrilor săi, acesta generează cunoștințe sectoriale agregate pe trei teme de cercetare:

- Evoluția furnizării, ocupării forței de muncă și competențelor necesită includerea unor analize și prognoze pentru sectorul textile, confecții și pielărie
- Bunele practici aduc educația și munca mai aproape și reduc inadecvarea competențelor la nivel sectorial, precum și la nivelul mecanismelor existente la nivel național sau regional între organismele de anticipare și cele de educație și formare
- Instrumente inovatoare, strategii naționale și / sau regionale, inițiative locale, metode puse în aplicare în scopuri de învățare reciprocă

Pe baza concluziilor acestor rapoarte, partenerii sociali vor fi în măsură să pregătească și să prezinte Comisiei Europene recomandări structurate pentru punerea în aplicare a politicilor și inițiativelor de educație, formare și ocuparea forței de muncă considerate utile pentru sector.

Indicatori de mediu

Sustenabilitatea ecologică a producției de piele se bazează în mod esențial pe trei factori: materiile prime prelucrate, eficiența procesului, prevenirea și controlul poluării.

Cu privire la materiile prime, după cum s-a explicat în capitolul “Valori sociale și de mediu în industria europeană de pielărie”, 99% din pieile brute prelucrate de tăbăcăriile europene provin de la animale care au fost crescute în principal în alte scopuri economice (lână, lapte și/sau producție de carne). Într-adevăr, întrucât o resursă regenerabilă se poate defini ca “o resursă naturală care are capacitatea de a se reproduce prin procese biologice sau naturale și se reface cu trecerea timpului”, lâna, laptele și/sau carnea pot fi considerate resurse regenerabile. Prin urmare, pieile brute sunt “produse secundare regenerabile” care sunt recuperate și transformate, printr-o secvență complexă de operații chimice și mecanice, într-un material intermediar cu valoare adăugată mare pentru o serie de industrii strategice. În acest context, pielea finită reprezintă o alternativă naturală și regenerabilă pentru produsele pe bază de petrol care sunt utilizate în aceleași

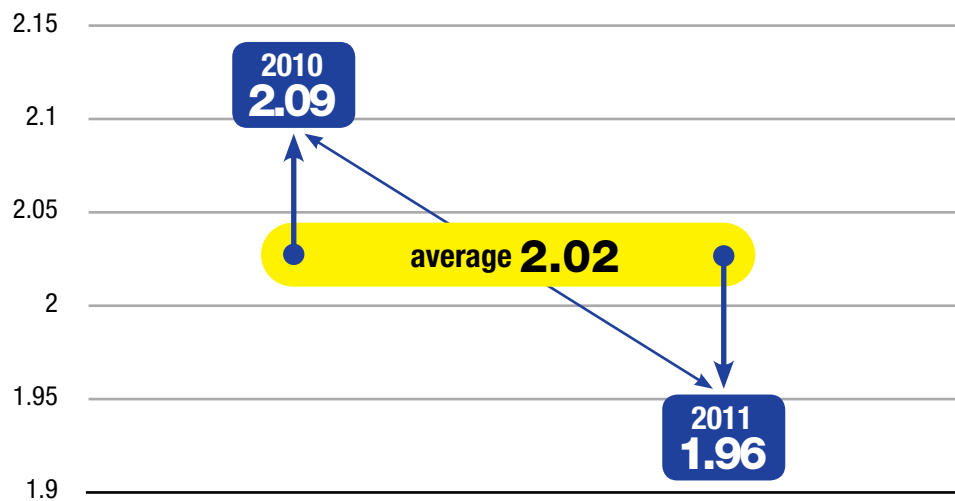
scopuri.

Pentru a analiza și raporta eficiența procesului și prevenirea și controlul poluării, s-au adunat și prelucrat date fizice și economice pentru fiecare țară, obținute de către asociații de la partenerii acestora. Această secțiune a raportului se concentrează pe descrierea unui set de indicatori de referință care rezumă performanța de mediu a tăbăcăriilor europene. Realizările sectorului în acest domeniu reprezintă atât rezultatele investițiilor în tehnologiile de proces (îmbunătățire prin eficiența și inovarea procesului) cât și în tehnologiile de depoluare (îmbunătățire prin tratarea ieșirilor, cum ar fi apele reziduale).

Definiția cheltuielilor de mediu adoptată în prezentul raport corespunde cu cea propusă de către Eurostat: “orice cheltuială suportată pentru punerea în aplicare a unei acțiuni al cărei obiectiv principal (direct sau indirect) este de a gestiona și de a proteja mediul înconjurător, acțiunea care vizează în mod deliberat și în principal prevenirea, reducerea sau eliminarea degradării mediului cauzate de orice activitate de producție și de consum”.

Fig 14 - CONSUM DE SUBSTANȚE CHIMICE PE UNITATE DE PRODUS 2010 - 2011 (kg/m²)

Consumul de substanțe chimice pe unitate de produs a scăzut cu 6,2% între 2010 și 2011

DECLARAȚIA UNEP PRIVIND PRODUCȚIA CURATĂ

La 29 aprilie 2002 COTANCE a semnat Declarația internațională asupra producției mai curate.

Declarația internațională asupra producției mai curate este un angajament al organismelor semnatară în scopul dezvoltării durabile. Aceasta a fost formulată de Programul Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) pentru de a elimina poluarea înainte de a fi creată, și nu după ce a avut loc prejudiciul.

Ca urmare a unei decizii a Consiliului adoptate în anul 2000, COTANCE a decis să devină parte semnatară a declarației UNEP. Prin semnarea Declarației, industria europeană de pielărie face public angajamentul său de a favoriza prevenirea poluării și producția mai curată. Într-adevăr, aceasta este deja o realitate în cele mai multe dintre tăbăcăriile europene și ar trebui, prin urmare, comunicată publicului larg prin toate mijloacele disponibile, în primul rând prin semnarea declarației UNEP și apoi, prin punerea în aplicare și difuzarea pe scară largă a principiilor sale.

CONSUMUL DE SUBSTANȚE CHIMICE

Auxiliarii chimici sunt utilizați în numeroase procese de fabricare a pielii. Interacțiunea dintre substanțele chimice și dermă (substratul pielii) este necesară pentru a elimina substanțele inutile și pentru a modifica structura și mobilitatea fibrelor de colagen, în scopul de a conferi pielii finite caracteristicile fizice necesare, inclusiv aspectul său final. Substanțele chimice sunt utilizate în mod normal în tăbăcării fie într-un mediu apos (în flotă), fie prin pulverizare pe suprafața pielii. Cercetarea produselor chimice și dezvoltarea proceselor au evoluat continuu spre substituirea chimicalelor periculoase, reducerea expunerii la locul de muncă și îmbunătățirea sănătății și securității ocupaționale, eficientizarea proceselor, epuizarea mai mare a flotelor de prelucrare și reducerea emisiilor de substanțe chimice reziduale în mediul natural.

Datele colectate de către asociațiile naționale indică un consum mediu de 2,02 kg de produse chimice pe m² de piele finită în perioada 2010-2011. Reducerea impactului chimicalelor de proces, precum și creșterea eco-compatibilității auxiliarelor sunt realizate prin experimentare continuă și prin cooperarea tehnicienilor din tăbăcării cu furnizorii de substanțe chimice și utilaje.

IND - ECO: EFICIENȚA ENERGETICĂ A SECTORULUI DE PIELĂRIE

COTANCE, împreună cu alți 15 parteneri europeni, implementează proiectul IND - ECO "Alianță industrială pentru reducerea consumului energetic și al emisiilor de CO₂", finanțat de către Comisia Europeană (Agenția EACI) în cadrul Programului "Intelligent Energy Europe". Proiectul a început în mai 2012 și va dura 3 ani. Se urmărește dezvoltarea celor mai bune condiții-cadru pentru sprijinirea tăbăcăriilor și producătorilor de încălțăminte să investească în eficiența energetică.

Proiectul are patru obiective primare:

- identificarea, prin intermediul auditului energetic, a principalelor zone în care se poate implementa eficiența energetică în tăbăcării și în lanțul valoric al pielii;
- identificarea celor mai bune soluții tehnice și tehnologice disponibile în context intern și european pentru a atinge niveluri ridicate de eficiență energetică;
- încheierea de acorduri cu operatori economici și financiari la nivel european, național și local, pentru a facilita accesul întreprinderilor la finanțarea necesară pentru investiții în eficiența energetică;
- instruirea/susținerea companiilor în elaborarea unor planuri de investiții în eficiența energetică.

Companiile implicate în proiectul IND - ECO vor fi putea:

- să obțină consiliere gratuită de la experți și specialiști în domeniul eficienței energetice, care vor efectua o investigație tehnică și tehnologică cuprinzătoare cu scopul de a identifica principalele acțiuni care ar putea fi adoptate pentru a îmbunătăți eficiența energetică și de a estima economiile de energie rezultate;
- să aibă acces la o bază de date specială de tehnologii eficiente energetic (soluții pentru sisteme și procese), cu sprijinul unor acorduri încheiate cu furnizorii în cadrul proiectului;
- să beneficieze de acordurile încheiate cu specialiști în energie, bănci europene și instituții de credit naționale și locale, cu scopul de a facilita accesul la credite pentru investiții în eficiența energetică.

CONSUMUL DE ENERGIE

Electricitatea se utilizează în tăbăcării pentru a putea opera utilajele și echipamentele, pentru a produce aer comprimat și pentru iluminare. Energia termică este necesară pentru uscarea pielii în diferite faze ale procesului tehnologic, pentru a încălzi apa la temperaturile necesare pentru procesele chimice și pentru a controla temperatura mediului de lucru. Factorii semnificativi care influențează consumul de energie într-o tăbăcărie sunt tipul de materii prime care intră în tăbăcărie și intensitatea energiei utilizate în diferitele faze ale procesului.

Pentru a calcula consumul total pe unitate de produs, datele s-au transpus în Tone Echivalent Petrol pe 1000 metri pătrați de piele produsă (TEP/1000 m²). Combinarea datelor furnizate de asociațiile naționale a dat o valoare medie de 2,0 TEP/1000 m² pentru perioada 2010-2011 (Fig. 15). Reducerea consumului de energie în tăbăcării presupune în principal instalarea unor mașini extrem de eficiente energetic și dezvoltarea unor procese care economisesc energie. Analizând consumul energetic defalcat pe surse (Fig. 16), se constată că electricitatea reprezintă aproape 50% din energia totală utilizată în 2010 și 2011. Energia termică provine în principal din arderea gazului natural (metan) și/sau a altor combustibili fosili (păcură, gaz petrolier lichefiat, altele). Un număr tot mai mare de tăbăcării investesc în resurse de energie regenerabilă.

Fig 15 - CONSUM DE ENERGIE PE UNITATE DE PRODUS 2010 - 2011 (kg/m²)

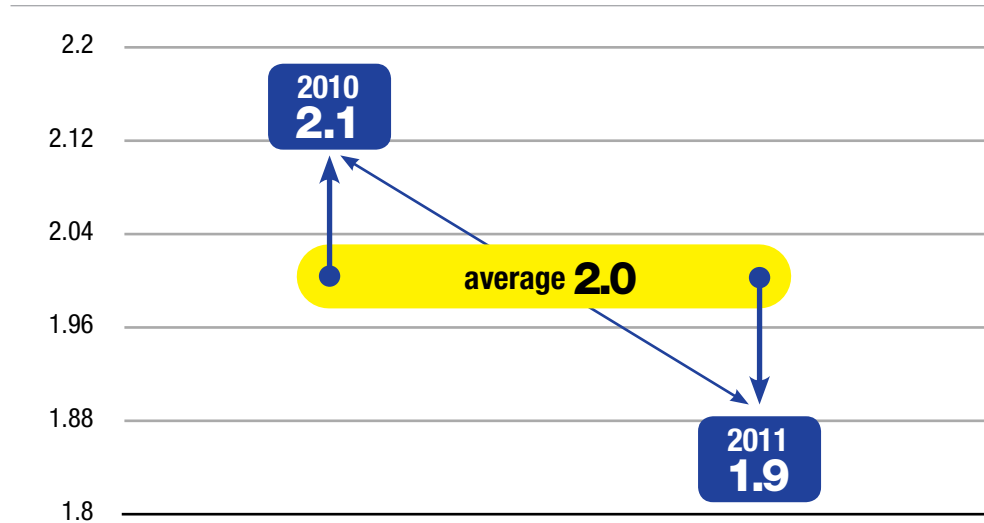
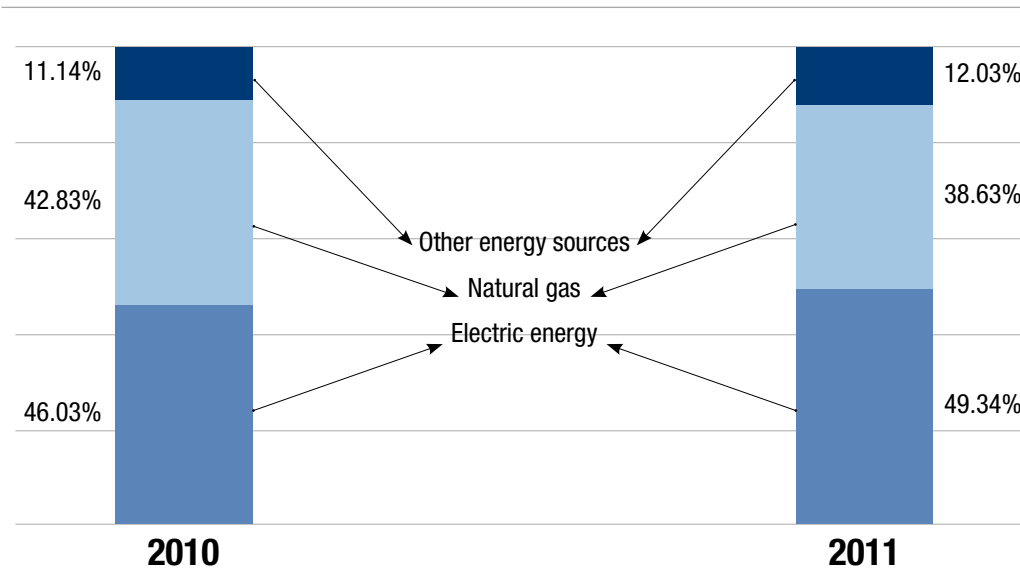

Fig 16 - DEFALCARE CONSUM ENERGETIC 2010 - 2011 (%)

Electricitatea reprezintă aproape 50% din totalul de energie consumată. Energia termică provine din gazul metan și din alți combustibili fosili. Tăbăcăriile investesc în surse de energie regenerabilă.

CONSUMUL ȘI DEVERSAREA DE APĂ

Apa servește ca mediu de lucru pentru fazele de bază ale procesului de prelucrare piei, de exemplu, tăbăcirea și vopsirea, se desfășoară în butoaie și alte echipamente care utilizează flote în care sunt dizolvate produsele chimice. Apa este, de asemenea, utilizată pentru a curăța pielea, mașinile și locul de muncă. Cele mai importante surse de apă sunt reprezentate de puțuri autorizate și reglementate situate în tăbăcărie și apeducte industriale și civile. Alimentarea cu apă și tratarea apelor uzate reprezintă cele mai importante aspecte de mediu ale industriei de pielărie.

După cum arată Fig. 17, consumul de apă pe unitatea de produs este în medie de $0,13 \text{ m}^3/\text{m}^2$. Reducerea consumului de apă pe unitatea de produs a fost, de-a lungul anilor, o prioritate de

mediu pentru tăbăcăriile europene. Acest lucru a fost posibil în principal prin stabilirea unor obiective de îmbunătățire continuă care vizează dezvoltarea proceselor de utilizare eficientă a apei și tehnologiilor de reciclare a apei. Aproape 95% din apa folosită în tăbăcării este ulterior evacuată; restul reprezintă în mare parte apă care se evaporă în timpul fabricării sau conținutul de umiditate al deșeurilor trimise la reciclare și/sau eliminate.

Apa reziduală deversată este trimisă apoi spre purificare. Spre deosebire de unele țări concurente non-europene, în care legislația de mediu este prost aplicată sau lipsește, 100% din tăbăcăriile europene își tratează apele reziduale utilizând sisteme de purificare complete și complexe.

În țările din sudul Europei majoritatea producției de piele este concentrată în districte. Aici s-au construit instalații centralizate de tratare a apelor reziduale, acestea fiind îmbunătățite permanent de-a lungul vremii. Instalațiile centralizate

de purificare a apelor reziduale gestionate de consorțiile districte sunt un exemplu excelent la nivel internațional de colaborare inter-corporatistă pentru sustenabilitate ecologică. În acest context, în mod normal, în cadrul tăbăcăriilor se efectuează doar tratamente primare, delegând celelalte tratamente fizice, chimice și biologice instalațiilor centralizate de tratare a efluenților.

În teritoriile în care sunt situate districtele de tăbăcării, aceleași instalații de tratare a efluenților, create inițial pentru a deservi industria, au evoluat permanent și în zilele noastre contribuie în mod semnificativ și la purificarea apelor uzate civile.

Tăbăcăriile situate în afara districte industriale efectuează purificarea apelor uzate în mod independent și deversează efluenții tratați în mare parte în sistemele publice de canalizare.

Fig 17 - CONSUM DE APĂ PE UNITATE DE PRODUS 2010 - 2011 (m³/m²)

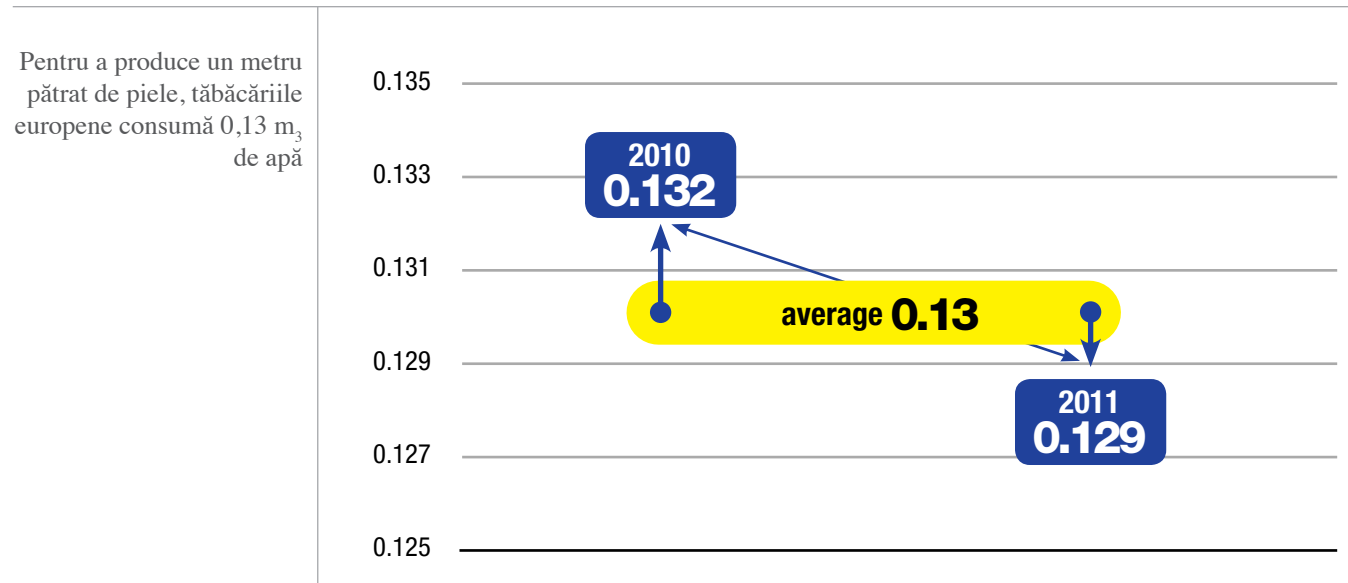

Figura 18 prezintă datele privind eficiența purificării apelor reziduale a diferitelor sisteme de tratare a efluenților din țările care au contribuit la studiu, pentru fiecare parametru descris. În acest caz, eficiența purificării este exprimată după cum urmează:

$$([IN] - [OUT]) / [IN]$$

Unde [IN] este concentrația parametrului la intrarea în instalația de tratare a efluenților, iar [OUT] este concentrația aceluiași parametru în apele uzate evacuate după tratament. Acest indicator măsoară capacitatea sistemului de tratare adoptat de a elimina poluanții din apă. În mod evident, diferitele sisteme de tratare a efluenților adoptate în tăbăcăriile europene garantează performanțe excelente de purificare pentru aproape toți parametrii, cu excepția sărurilor dizolvate, care reprezintă o problemă tehnologică nerezolvată la nivel internațional.

Reducerea poluării apei s-a realizat în tăbăcăriile europene prin dezvoltarea și implementarea unor tehnici integrate în proces, care au scopul de a reduce conținutul de substanțe chimice în apele uzate fie prin modificarea cantității de chimicale dozată, fie prin favorizarea unei epuizări mai mari a flotelor.

CALITATEA APELOR REZIDUALE DE LA TĂBĂCĂRII ESTE ÎN PRINCIPAL MONITORIZATĂ ANALIZÂND 8 PARAMETRI:

(TSS - solide totale în suspensie)

Acestea indică cantitatea de materii solide nedizolvate care pot fi separate prin filtrare. La operațiile de tăbăcire, TSS provin în principal din deșeurile de piele, generate în timpul operațiilor umede, precum și din produse chimice nedizolvate.

CCO (Consum Chimic de Oxigen)

Acest parametru indică cantitatea de oxigen

necesară pentru oxidarea completă a compușilor organici și anorganici dizolvați în efluenți. La operațiile de tăbăcire, valorile CCO sunt afectate de reziduurile organice de piele și de substanțe chimice de prelucrare, care nu s-au epuizat complet (de exemplu, acizi organici, taninuri, rășini, agenți de ungere etc.).

Sulfați (SO₄⁼)

Sulfații fac parte din compoziția unei game largi de compuși chimici de tăbăcire. Cooperarea între tăbăcării și furnizori de produse chimice duce la identificarea unor produse alternative fără sulfați.

Azot

Conținutul de azot în apele uzate este, în general,

exprimat în TKN: azot total Kjeldhal, și anume, concentrația de azot organic total provenind de la descompunerea proteinelor și a ureei. În apele reziduale de la tăbăcire alți parametri semnificativi sunt amoniacul (NH₃) și sărurile de amoniu (NH₄⁺).

Cloruri (Cl⁻)

Conținutul de cloruri în efluenții de la tăbăcire derivă în principal din sarea folosită la conservarea pielii, dizolvată în primele faze de prelucrare, precum și de la unele substanțe chimice (cum ar fi clorura de amoniu, clorura de sodiu și acidul clorhidric), utilizate la operațiile umede. O încărcătură mare de sare poate avea efecte negative asupra potențialului osmotic al apei și asupra caracteristicilor sale organoleptice.

Crom (III)

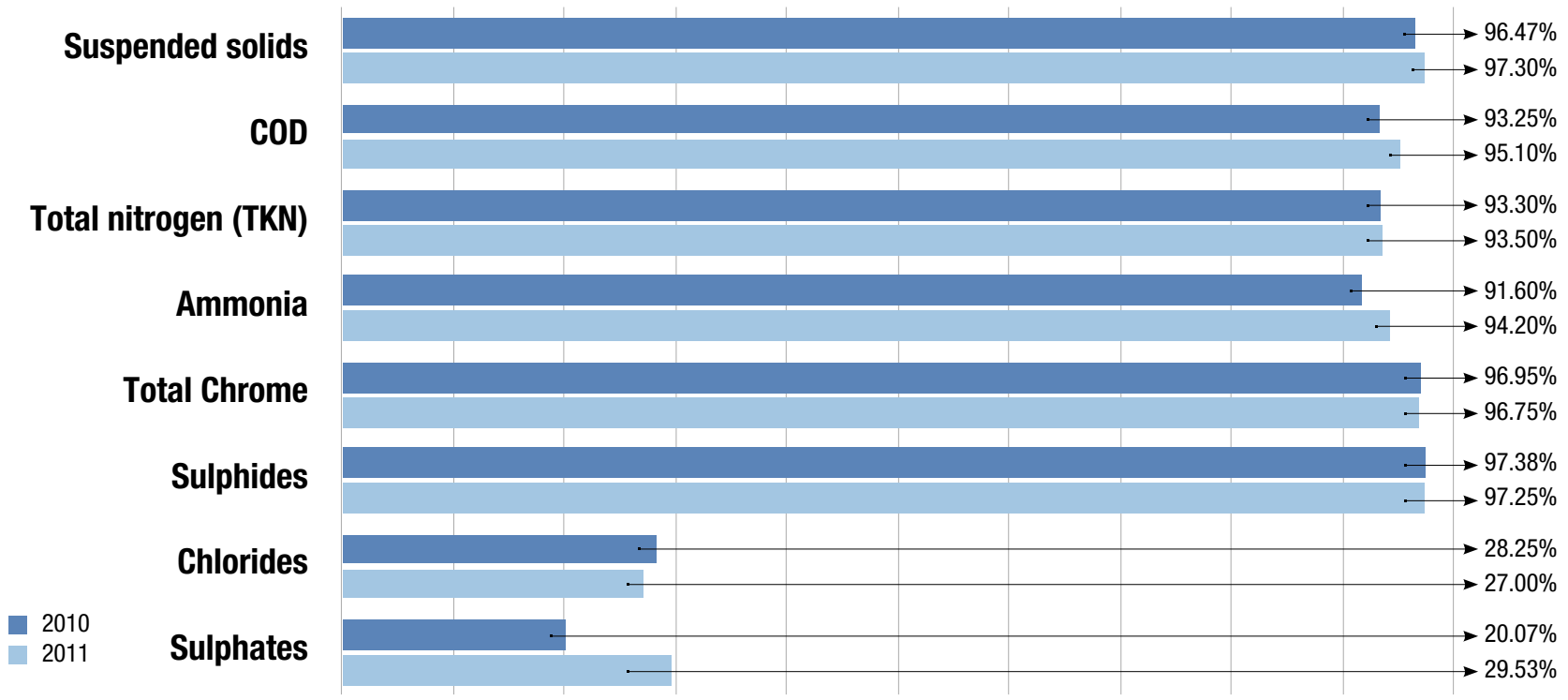
Sulfatul bazic de crom (CrOHSO₄) este cel mai frecvent utilizat agent de tăbăcire la nivel mondial. Cromul utilizat la tăbăcire este în stare de oxidare trivalentă, în care acesta nu are caracteristicile toxice asociate stării hexavalente.

Sulfuri (S⁼)

Sulfura de sodiu (Na₂S) este folosită în fazele inițiale de prelucrare, în special pentru a elimina părul de pe pieile brute. Impactul asupra mediului se datorează în principal toxicității sale potențiale în anumite condiții de mediu, contribuției sale la valoarea CCO și mirosului urât caracteristic transferat în apă, care are un impact mai mic asupra mediului, dar care este mult mai evident.

Fig 18 - EFICIENȚA PURIFICĂRII APELOR UZATE 2010 - 2011 (%)

Sistemele de tratare a efluenților implementate de tăbăcării sunt extrem de eficiente pentru aproape toți parametrii monitorizați

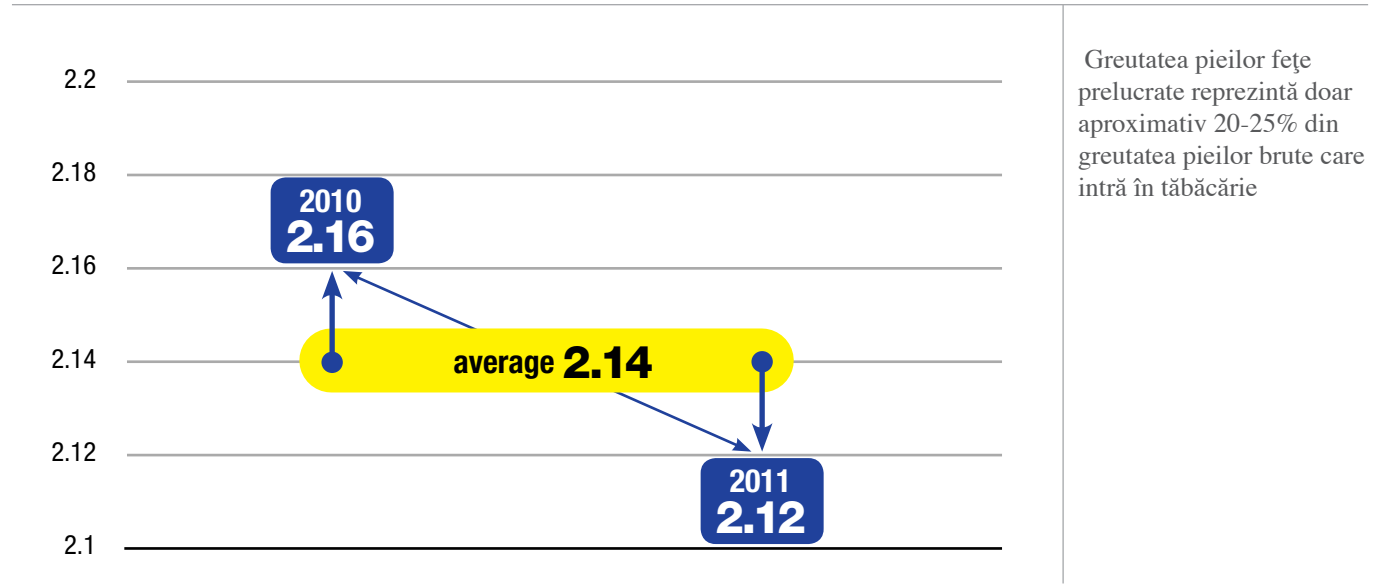
GESTIUNEA DEȘEURILOR

După cum arată Figura 19, tăbăcăriile europene produc, în medie, 2,14 kilograme de deșeuri pentru fiecare metru pătrat de piele produsă. Această cifră ar putea reprezenta o valoare aparent semnificativă pentru mediu, însă trebuie să se ia în considerare și managementul general, și destinația finală a deșeurilor de la tăbăcărie.

Greutatea pieilor bovine prelucrate ca piei fețe reprezintă doar aproximativ 20-25% din greutatea pieilor brute care intră în tăbăcărie. Unele tăbăcării produc și comercializează produse secundare (cum ar fi șpalturi) ca piei cu specificații reduse. În alte cazuri, produsele secundare sau deșeurile provenite din procesul de tăbăcire sunt folosite ca materie primă pentru alte procese de producție. Numai o mică parte din reziduurile ce derivă direct din pieile brute nu au o utilizare secundară. Alte deșeuri tipice din tăbăcărie (ex.: nămolurile generate în timpul tratamentelor de epurare a apelor uzate) au fost în principal depozitate la groapa de gunoi în trecut, dar astăzi sunt dezvoltate tehnologiile alternative. Catalogul European de Deșeuri (CED) oferă o clasificare corectă a deșeurilor provenite din operațiile de prelucrare a pieilor:

- 04 01 deșeuri din industria de pielărie
- 04 01 01 șeruitură și deșeuri de șpalt cenușărit
- 04 01 02 deșeuri de la cenușărire
- 04 01 03 deșeuri de la degresare cu conținut de solvenți, fără fază lichidă
- 04 01 04 flote de tăbăcire cu conținut de crom
- 04 01 05 flote de tăbăcire fără conținut de crom
- 04 01 06 nămoluri cu conținut de crom, în special de la epurarea efluenților în tăbăcărie
- 04 01 07 nămoluri fără conținut de crom, în special de la epurarea efluenților în tăbăcărie
- 04 01 08 deșeuri de piele tăbăcită cu conținut de crom (răzătură, ștuțuitură, bucăți de șpalt, praf de la șlefuit)
- 04 01 09 deșeuri de la finisare
- 04 01 99 alte deșeuri nespicate

Fig 19 - DEȘEURI GENERATE PE UNITATE DE PRODUS 2010 - 2011 (Kg/m²)

Șeruitura, părul și alte reziduuri solide generate în primele faze de prelucrare nu sunt clasificate ca deșeuri conform reglementărilor în vigoare, ci ca subproduse de origine animală (Regulamentul CE 1774/2002, înlocuit ulterior de 1069/2009 și 142/2011) sau ca materii alimentare inferioare (Regulamentul CE 853/2004).

Produsele secundare, materialele reziduale și deșeurile sunt colectate și depozitate separat în tăbăcăriile europene. Unele cazuri naționale arată că proporția de materiale colectate și depozitate separat este foarte mare (98% pentru Italia). Colectarea și depozitarea separată ajută la păstrarea caracteristicilor tehnice ale diferitelor materiale și, în consecință, favorizează reutilizarea și reciclarea. În afară de colectarea și depozitarea separată a diferitelor materiale reziduale, activitățile de gestionare a deșeurilor din tăbăcărie includ identificarea și selectarea rutelor specifice și/sau a firmelor specializate de eliminare a deșeurilor, cu scopul de a reutiliza și/sau recicla materiile secundare produse. O serie

de factori contribuie la posibilitatea tehnico-economică de reciclare a produselor secundare sau a deșeurilor produse, în funcție de organizarea internă a tăbăcăriei, dar și de disponibilitatea la nivel local a instalațiilor de tratare sau de eliminare. “Lanțurile de aprovizionare cu deșeuri” optimizate pot conduce la reciclarea a până la 75% din deșeurile rezultate.

EMISII ÎN AER

Principalii parametri care afectează calitatea aerului în tăbăcării sunt compușii organici volatili (COV), praful și hidrogenul sulfurat. Mai mult decât atât, sistemele termice folosite pentru a genera căldură emit o serie de poluanți în timpul arderii, și anume oxizi de azot (NO_x), oxizi de sulf (SO_x) și, desigur, dioxid de carbon (CO₂). În privința parametrului din urmă, abordări sectoriale inovatoare și foarte interesante privind amprenta de carbon au fost descrise într-un raport tehnic elaborat de UNIDO (a se vedea caseta informativă).

Emisiile în aer au fost elaborate pe baza datelor furnizate de asociațiile naționale privind consumul de solvenți organici pe unitatea de produs. Figura 20 prezintă valoarea medie (43,36 g/m²) care nu diferă foarte mult de valorile anuale din 2010 și 2011. Mai mult decât atât, Figura 21 prezintă evoluția consumului de solvenți, comparativ cu volumul de producție în Arzignano, cel mai mare district de tăbăcării din Europa în perioada 1996-2011. Tendința de consum de solvent a fost în scădere (-72%) din 1996 până în 2011, în comparație cu ratele de ieșire prezentate în figură.

Fig 20 - CONSUM DE SOLVENȚI PE UNITATE DE PRODUS 2010 - 2011 (g/m²)

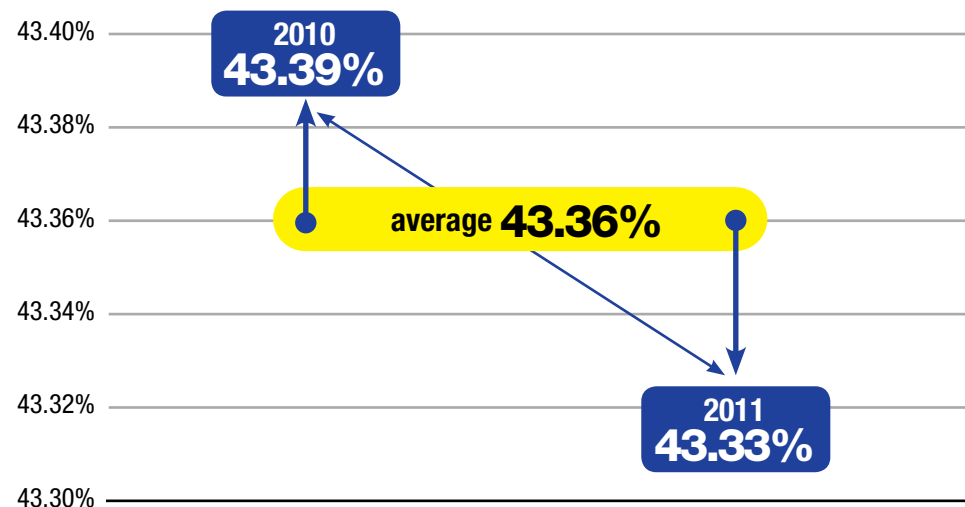
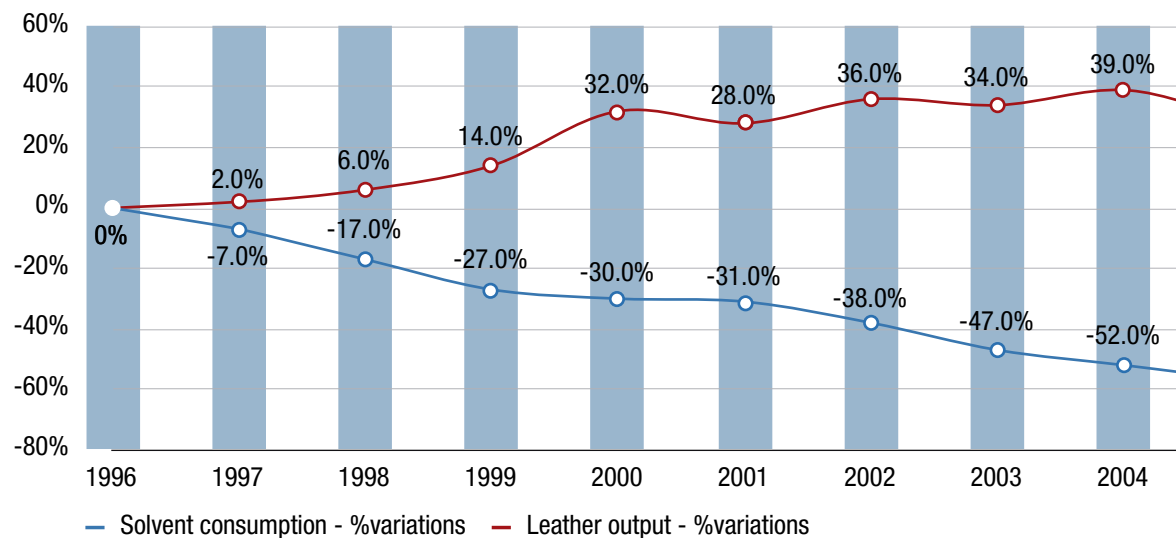

Fig 21 - CONSUM DE SOLVENȚI ÎN COMPARAȚIE CU VOLUMUL DE PRODUCȚIE 1996 - 2011 (%)

Datele se referă la cel mai mare district de tăbăcării din Europa, localizat în Arzignano, regiunea Veneto, Italia

AMPRENTA DE CARBON PENTRU PIELE: ÎN SFÂRȘIT O ABORDARE ARMONIZATĂ?

Interesul internațional privind schimbările climatice a crescut de-a lungul anilor. Datele și rezultatele cercetării adaugă greutate la concluzia comună că tendința clară pe termen lung este aceea de încălzire globală. Majoritatea creșterilor de temperatură medie globală observate încă de la mijlocul secolului 20 se datorează, cel mai probabil, creșterii în concentrațiile antropice de gaze cu efect de seră. Dintre acestea, o atenție deosebită este acordată emisiilor de CO₂ sau dioxid de carbon. Industria prelucrătoare contribuie cu 19% din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră (GES). S-a dezvoltat interesul pentru estimarea cantității totale de GES emise în timpul diferitelor etape din ciclul de viață al produselor. Rezultatele acestor calcule sunt denumite amprenta de carbon a produselor. Amprenta de carbon a unui produs este definită ca “suma ponderată a emisiilor de gaze cu efect de seră și îndepărtarea gazelor dintr-un proces, un sistem de procese sau de produse, exprimate în echivalent CO₂”. În cazul pielii finite, amprenta de carbon se exprimă ca:

Kg de CO₂e/m² de piele finită

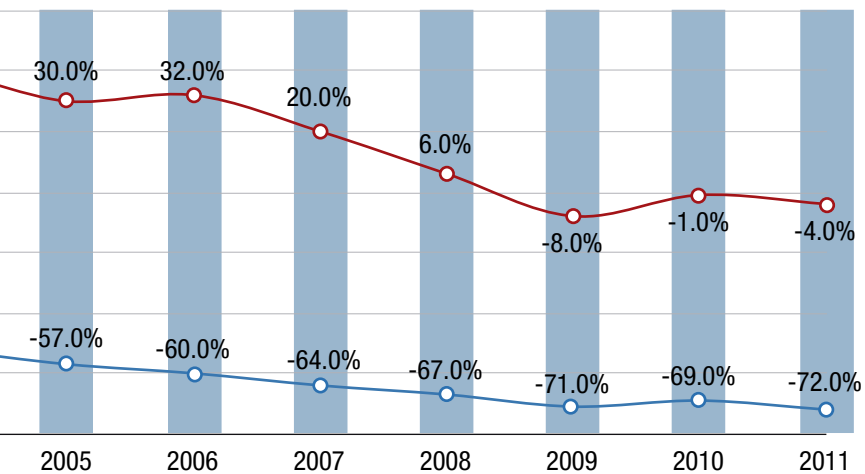
În prezent, nu există o metodologie unică și niciun acord la nivel internațional cu privire la metodele de calcul a amprentei de carbon pentru piele. Un raport tehnic elaborat de UNIDO a oferit niște indicații foarte clare cu privire la amprenta de carbon și de mediu pentru piele. În special, din moment ce toate calculele, prin definiție, trebuie să fie puse în aplicare în toate procesele care contribuie la realizarea produsului (așa-numita abordare “din leagăn până în mormânt”), unul dintre cei mai importanți factori asupra cărui trebuie să se ajungă la un acord internațional este definirea “limitelor sistemului”. Oamenii de știință au dezbătut în trecut dacă să includă sau să excludă din amprenta de mediu pentru piele agricultura și creșterea animalelor (care pot reprezenta până la 80% din amprenta de carbon și până la 99% din amprenta de apă). Abordarea propusă de UNIDO presupune excluderea acestor procese din amonte. Concluzia a fost atinsă prin analizarea în detaliu și adoptarea concluziilor unui articol despre “Extensii de sistem care să gestioneze co-produsele din materiale regenerabile”. Analiza tehnică este complexă, dar abordarea finală poate fi ușor de înțeles răspunzând la 2 întrebări simple:

Sunt pieile brute co-produse ale materialelor regenerabile?

și

Înlocuiesc, cel puțin parțial, pieile brute alte produse?

Pentru a răspunde la prima întrebare, vom lua în considerare faptul că un proces de co-producere are un produs principal (produsul care determină volumul de producție al procesului) și mai multe co-produse. Faptul că un produs determină volumul de producție al unui proces, este același lucru cu faptul că acest proces va fi afectat de o modificare a cererii pentru acest produs. Nu poate exista decât un singur produs principal în orice moment dat. Trebuie să luăm în considerare și faptul că o resursă regenerabilă este “o resursă naturală cu capacitatea de a se reproduce prin procese biologice sau naturale și care se reface cu trecerea timpului”. Combinând aceste două definiții, putem afirma că pieile brute de bovine, ovine și caprine sunt co-produse ale unui material regenerabil (carne). Răspunzând la a doua întrebare, ar trebui să luăm în considerare faptul că, așa cum se cunoaște în literatura de specialitate a sectorului, doar 20-25% din greutatea materiei prime se transformă în piele finită. Restul reprezintă alte produse și deșeuri de origine animală. În același timp, pielea înlocuiește alte materiale (în mare parte sintetice) la realizarea de încălțăminte, marochinărie, îmbrăcăminte, interioare auto și tapițerie mobilier. Concluzia raportului pe această temă foarte importantă este că, pentru pielea finită fabricată din piei brute care provin de la animale care au fost crescute pentru producția de lapte și/sau pentru carne, trebuie să se considere că limitele sistemului încep din abator, unde activitățile și tratamentele sunt efectuate în scopul de a pregăti pieile pentru a fi utilizate de tăbăcării (de ex. conservarea pieilor prin sisteme de răcire sau sărare) și se încheie la ieșirea din tăbăcărie. Prin urmare, ciclul de viață al pielii pomește de la “leagăn” (abator) și se termină la “poartă” (poarta de ieșire din tăbăcărie).

COSTURI DE MEDIU

După cum s-a descris în introducere, cheltuielile de mediu sunt definite în prezentul document în conformitate cu Eurostat. Acestea reprezintă “orice cheltuială suportată pentru punerea în aplicare a unei acțiuni al cărei obiectiv principal este de a gestiona și de a proteja mediul înconjurător...”. Asociațiile care contribuie la realizarea acestui raport, prin interacțiunea directă cu tăbăcăriile și cu alte structuri implicate în lanțul de aprovizionare de mediu (cum ar fi instalații centralizate de tratare a efluenților și operatorii care gestionează deșeurile) au reușit să colecteze, să evalueze, să estimeze și să organizeze aceste date. În tăbăcăriile europene, proporția cheltuielilor de mediu din cifra de afaceri se ridică la 4,3% (Fig. 22). Indicatorul a crescut cu peste 4% într-un an. Având în vedere faptul că valorile comune ale marjelor industriale (EBDTA) pentru tăbăcării depășesc rar 5%, importanța și amploarea efortului de protecție a mediului depus de tăbăcării europeni, precum și impactul asupra competitivității lor pe plan internațional față de tăbăcăriile non-europene devin evidente. Acest dezechilibru oferă avantaje comparative inechitabile și lipsite de etică anumitor concurenți internaționali care urmează practici industriale mult mai puțin sustenabile. Dacă această problemă nu este rezolvată în mod corespunzător, va continua să producă efecte

negative asupra planetei și asupra sectorului european de pielărie, care este implicat în realizarea de bunăstare, locuri de muncă și progres, demonstrând un comportament virtuos din punctul de vedere al mediului. Protecția mediului ar trebui să fie mai degrabă recompensată, decât descurajată cu politici care permit “ascunderea prafului sub covor” în țări îndepărtate.

Reducerea consumului de apă, purificarea apelor uzate și gestionarea deșeurilor sunt cele mai importante activități de mediu din punct de vedere economic (Fig. 23).

Cheltuielile legate de buna gestionare a apei reprezintă aproape 60% din costurile totale de mediu în tăbăcăriile europene. Activitățile pentru minimizarea consumului de apă și epurarea apelor uzate includ dezvoltarea unor tehnici eficiente de economisire a apei sau procedee sofisticate de reciclare a flotelor (realizate în principal de către tehnicieni pielari specializați, în cooperare cu

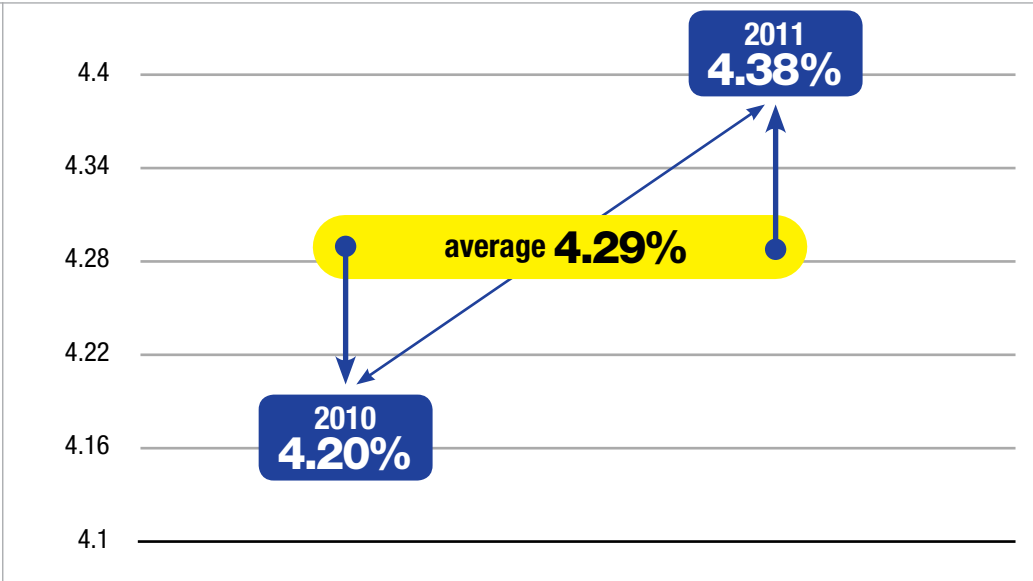
companiile chimice și producătorii de utilaje), gestionarea și întreținerea sistemelor proprii de purificare, precum și testarea conformității și monitorizarea. Un element de cost foarte important, pentru tăbăcăriile care delegă anumite faze ale procesului de epurare a apei, este reprezentat de costul serviciilor externe de tratare a efluenților.

Costurile legate de serviciile specializate de colectare, transport, reciclare și/sau eliminare a deșeurilor reprezintă cea mai mare parte a cheltuielilor de mediu referitoare la gestionarea deșeurilor solide. Alte activități desfășurate în tăbăcării, reprezentând cheltuieli semnificative de mediu sunt: colectarea separată a deșeurilor, gestionarea și întreținerea zonelor de depozitare, testarea și caracterizarea deșeurilor, cerințele administrative legate de gestionarea deșeurilor.

Tăbăcăriile europene analizează în mod continuu eficiența proceselor lor de producție, efectuează audituri

Fig 22 - INCIDENȚA CHELTUIELILOR DE MEDIU ÎN CIFRA DE AFACERI 2010 - 2011 (%)

Având în vedere faptul că valorile comune ale marjelor industriale (EBDTA) pentru tăbăcării depășesc rar 5%, importanța și amploarea efortului de protecție a mediului devin evidente.

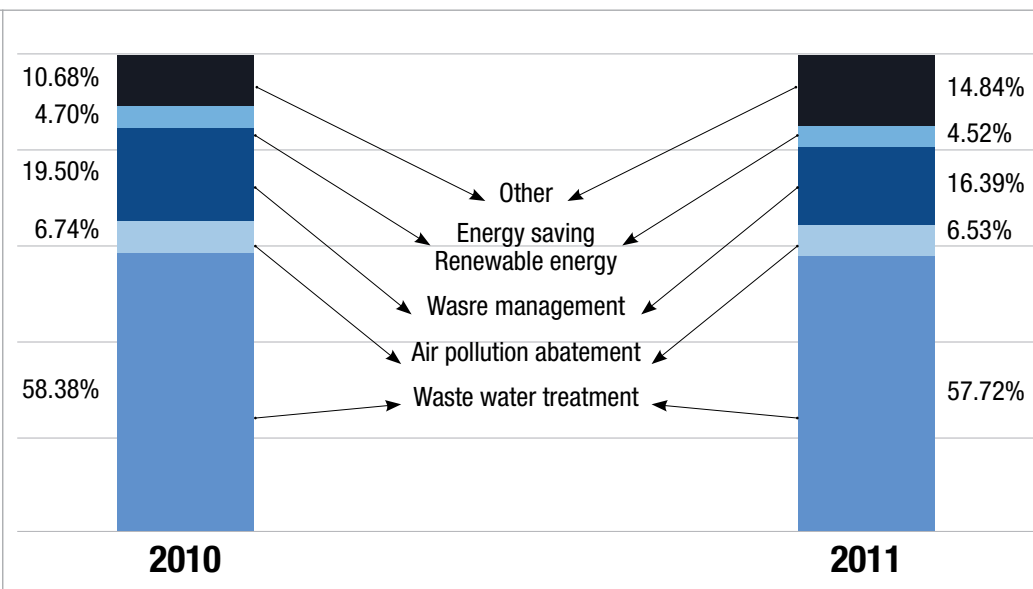

și desfășoară cercetări în domeniul tehnologiilor noi, cu eficiență crescută. Un aspect important pentru tăbăcării (care poate duce la costuri suplimentare de mediu) este activitatea care vizează îmbunătățirea eficienței energetice, de exemplu, prin adoptarea de tehnici care consumă mai puțină energie și utilizarea pe scară mai largă a surselor de energie regenerabile.

Toate activitățile de gestionare care vizează garantarea unei îmbunătățiri constante a performanței de mediu a companiilor - începând de la deplina conformare cu legislația în vigoare - sunt incluse în categoria "alte costuri".

Fig 23 - DISTRIBUȚIA CHELTUIELILOR DE MEDIU 2010 - 2011 (%)

Reducerea consumului de apă, purificarea apelor uzate și gestionarea deșeurilor sunt cele mai importante activități de mediu din punct de vedere economic

Concurența pe piața globalizată a pielii va fi tot mai afectată de modul în care părțile interesate recompensează performanțele de mediu ale tăbăcăriilor. Toate eforturile susținute în Europa de-a lungul anilor merită o apreciere mai mare din partea autorităților publice, și o mai bună stimulare prin măsuri de încurajare a investițiilor de mediu și punerea în aplicare a creditelor fiscale în ceea ce privește cheltuielile de mediu suportate.

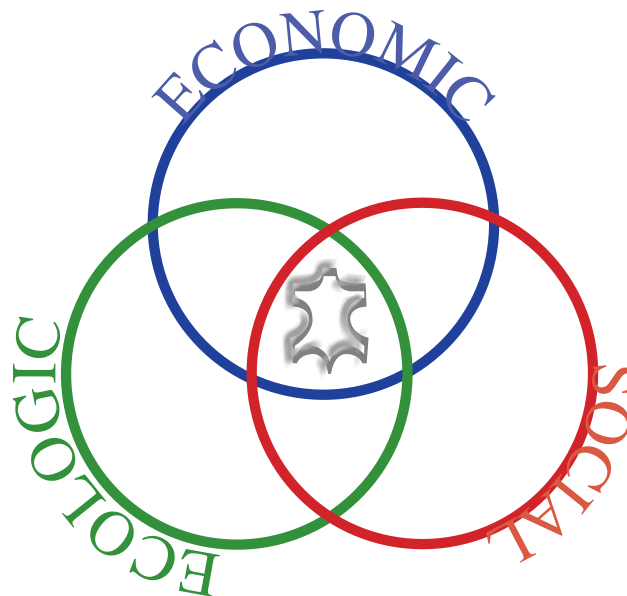
Priorități pentru o indus

Informațiile prezentate mai jos oferă o indicație a priorităților pe care le-au identificat asociațiile implicate în studiu, în cadrul celor trei piloni cheie care reprezintă paradigma dezvoltării durabile: economic, ecologic, social. Schema logică se bazează pe o metodă definită ca “Analiza GAP”. Aceasta permite identificarea factorilor care sunt strategici pentru atingerea obiectivelor sectoriale de dezvoltare durabilă și diferența dintre performanța individuală a fiecărui factor luat în considerare în circumstanțele actuale și condițiile optime care pot fi atinse prin obiectivele stabilite.

Prioritățile sunt descrise pe scurt în acest raport și clasificate în funcție de cei 3 piloni de sustenabilitate (ECONOMIC - ECOLOGIC - SOCIAL).

ECONOMIC

În termeni generali, din punct de vedere economic, dezvoltarea durabilă a tăbăcăriilor europene poate fi realizată numai “rămânând competitivi și cu un pas înaintea concurenței”. Atunci când materiile prime reprezintă de obicei aproximativ 50% din costurile de producție a pielii, iar concurenții din multe țări terțe se bucură de prețuri cu până la 40% mai mici la pieile brute locale prin aplicarea restricțiilor neechitabile la export, să rămâi competitiv pe piața mondială este aproape un miracol. Tăbăcăriile europene sunt situate în țări cu costuri ridicate, unde toate costurile industriale sunt mult mai mari decât în cele mai importante țări concurente non-europene. În acest context, producția europeană de piele s-a situat, din punct de vedere istoric la vârful pieței, căutând în permanență să îmbunătățească calitatea și să lanseze oferte inovatoare pe

Sustenabilitatea este deseori prezentată ca fiind intersecția a trei cercuri, care reprezintă soluțiile specifice la constrângerile ecologice, sociale și economice, cunoscute ca “cei trei piloni”

pieță. Pentru a atinge acest obiectiv și pentru a rămâne prezentă pe piață sunt necesare:

- Accesul liber și echitabil la materii prime
- Reciprocitate în accesul la piețele de piele
- Acces mai bun la finanțare
- Cercetare și dezvoltare tehnologică orientate spre eficiență înaltă
- Inovare și sprijin pentru dezvoltarea de produse noi

- Crearea, în rândul clienților și consumatorilor, a cererii pentru produse sustenabile fabricate conform unor norme etice, cu impact redus asupra mediului
- Soluții eficiente împotriva “dumping-ului social și de mediu”

ECOLOGIC

La nivel de consumator, tăbăcirea nu are o reputație strălucită în ceea ce privește protecția mediului. Această percepție este în contrast cu progresul tehnologic al tăbăcăriilor europene spre durabilitate ecologică, pe care l-a abordat industria în vremurile moderne. Îmbunătățirile s-au desfășurat, în principal, pentru a garanta compatibilitatea producției industriale cu cerințele civice în comunitățile în care au fost prezente tăbăcăriile, însă devin din ce în ce mai importante ca instrument de marketing care vizează orientarea deciziilor de cumpărare ale consumatorilor. În special, în ultimii 50 de ani, tăbăcarii europeni au obținut realizări de mediu uimitoare, prin cooperarea activă a tuturor actorilor din lanțul de aprovizionare

Industria de pielărie durabilă

tehnologică. Tăbăcăriile de astăzi consumă mai puțină apă, mai puțină energie și au înlocuit produsele chimice periculoase. Tratează apele uzate în mod eficient, recuperează și reciclează cea mai mare parte a deșeurilor organice. Dezvoltarea tehnologică avansată, combinată cu inovația în comunicarea de mediu și armonizarea standardelor internaționale privind amprenta produselor asupra mediului sunt necesare pentru a garanta dezvoltarea durabilă a tăbăcăriilor în general și, în special, a celor din sectorul european. Unele dintre prioritățile cheie identificate sunt, prin urmare, legate de amprenta asupra mediului, cu tehnici de procesare și cu tehnologii de depoluare la final de proces:

- Identificarea metodologiilor adecvate și armonizate cu privire la Analiza ciclului de viață (LCA) – Amprenta de carbon/apă
- Implementarea, după caz, a Ecodesign-ului în cadrul întregului lanț valoric al pielii
- Optimizarea consumului de apă și gestiunea apelor reziduale
- Niveluri de eficiență energetică îmbunătățite
- Reducerea la minimum a deșeurilor prin reutilizarea și reciclarea produselor secundare
- Standarde și reglementări care să recompenseze performanța de mediu.

lor, elevii, studenții și ucenicii sunt exemple de factori interesați care interacționează cu tăbăcăriile și pot avea un impact asupra dezvoltării lor. Atunci când tăbăcăriile sunt agregate în districte industriale (cum este cazul pentru majoritatea companiilor din sudul Europei), bunăstarea teritoriilor depinde în mare măsură de aceste tăbăcării. Experiențele recente legate de participarea mai multor factori interesați au demonstrat eficacitatea acestora în identificarea platformelor de dialog pentru a discuta aspectele sociale și de mediu legate de producția de piele. Cu toate acestea, sunt necesare mai multe eforturi, în special, în privința următoarelor teme:

- practici de asigurare a bunăstării animalelor
- aprovizionare eficientă cu materii prime locale
- îmbunătățirea imaginii și a atractivității sectorului pentru noile generații
- responsabilitate socială corporatistă
- dezvoltarea competențelor și sprijinirea educației și formării specializate la nivel de sector

SOCIAL

Sub aspectul pilonului social al sustenabilității, industria de pielărie are diferite implicații “specifice factorilor interesați”, ceea ce duce la strategii de dezvoltare diferite. Comunitățile locale, ONG-urile sociale și de mediu, muncitorii și sindicatele

CONSILIUL COTANCE CHEAMĂ COMISIA EUROPEANĂ LA ACȚIUNE URGENTĂ ÎN DOMENIUL MATERIILOR PRIME PENTRU INDUSTRIA DE PIELĂRIE

Consiliul COTANCE din 12 octombrie 2010, reunind reprezentanții industriei europene de pielărie, a analizat stadiul comerțului din sector, exprimând o mare îngrijorare față de deficitul tot mai mare de piei brute și evoluția îngrijorătoare a prețurilor.

Accesul la materii prime la prețuri rezonabile a devenit problema principală pentru toți operatorii din sector. Prețurile au crescut vertiginos de la începutul anului 2009 atingând niveluri nesustenabile care riscă să pună în pericol recuperarea incipientă a pieței de după criză.

Cererea de piei de la tăbăcăriile europene se redresează, dar este încă fragilă în urma principalului impact al crizei financiare. Atunci când cresc în mod semnificativ prețurile materiilor prime și tăbăcării trebuie să pre-finanțeze operațiile din resurse proprii, situația devine nesustenabilă.

Volatilitatea prețurilor materiilor prime este exacerbată de proliferarea restricțiilor la export aplicate de un număr tot mai mare de parteneri comerciali, în timp ce accesul la resursele europene rămâne deschis.

Accesul subvenționat al concurenților din afara UE la materii prime europene constituie o amenințare gravă, deoarece reduce disponibilitatea și determină creșterea prețurilor. Partenerii de afaceri trebuie să înțeleagă că prețurile creează adevărate presiuni asupra industriei.

Cod de conduită în sectorul pielărie și tăbăcărie

INTRODUCERE

COTANCE (Confederația Europeană a Asociațiilor din Industria de Pielărie) și ETUF:TCL (Federația Sindicală Europeană din Sectorul Textile, Confecții și Pielărie) s-au reunit în cadrul Dialogului Social Sectorial la nivel European, pentru a-și reafirma credința sinceră în respectarea drepturilor omului la locul de muncă.

Astfel că, semnatarii europeni ai acestui Cod se declară în favoarea comerțului mondial corect și deschis, bazat pe respectarea convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (OIM), precum și a principiilor internaționale privind Drepturile și Demnitatea Omului.

Partenerii sociali sunt de acord să acționeze în scopul unui sector European de Pielărie și Tăbăcărie, care să fie productiv, competitiv la nivel internațional și care să se bazeze pe respectarea drepturilor omului.

Ei își recunosc responsabilitățile față de muncitori, având în vedere condițiile în care aceștia produc sau asigură servicii, sau acestea sunt distribuite de către întreprinderile afiliate ale organizațiilor respective.

Articolul 1 CONȚINUTUL CODULUI DE CONDUITĂ

COTANCE și ETUF:TCL le-au cerut membrilor lor să încurajeze în mod activ companiile și muncitorii din sectorul European de pielărie și tăbăcărie să respecte și să includă, în mod direct sau indirect (inclusiv în ceea ce privește sub-contractarea) în posibilele lor coduri de conduită, în toate țările, peste tot în lume unde funcționează următoarele convenții ale OIM:

1.1 Interdicția privind Munca Forțată (Convenția 29 & 105):
Munca forțată, robia sau munca obligatorie sunt interzise.

Muncitorii nu vor trebui să le dea angajatorilor lor, o garanție financiară sau actele lor de identitate.

1.2 Interdicția privind Munca Copilului (Convenția 138 & 182) :
Munca copilului este interzisă. Doar celor care au vârsta de 15 ani, sau depășesc vârsta obligatorie de școală în țările în cauză, li se permite să muncească. Trebuie garantată asigurarea măsurilor prin care acești copii să fie ajutați, fiindu-le oferite posibilități de școlarizare și ajutor financiar transnațional.

1.3 Libertatea de asociere și dreptul la negociere colectivă (Convenția 87 & 98):

Muncitorii și angajatorii au dreptul să formeze sau să adere la o organizație, la alegerea lor. Este recunoscut dreptul muncitorilor de a forma sindicate, de a adera la acestea și de a negocia. Reprezentanții muncitorilor nu vor fi subiecți de discriminare și vor avea acces la toate locurile de muncă, dacă acest acces este necesar pentru a le permite

să-și îndeplinească funcția de reprezentare (Convenția 135 & Recomandarea 143 a OIM).

1.4 Non-discriminarea privind angajarea (Convenția 100 & 111) :
Egalitatea de șanse și tratamentul egal le vor fi aplicate muncitorilor indiferent de rasă, culoare, sex, religie, opinii politice, naționalitate, origine socială sau orice altă caracteristică distinctivă.

Semnatarii prezentului Cod le cer tuturor membrilor lor să respecte și să includă în posibilele lor coduri de conduită următoarele clauze:

1.5 Ore de muncă rezonabile

Numărul orelor de muncă trebuie să fie în conformitate cu legislația și regulile în vigoare, din domeniul industriei. Muncitorilor nu li se poate cere să lucreze în mod regulat mai mult de 48 de ore pe săptămână și vor avea dreptul la cel puțin o zi liberă, la fiecare 7 zile. Ore suplimentare: vor fi prevăzute cu caracter voluntar, fără să depășească 12 ore pe săptămână, nu vor fi solicitate în mod regulat și întotdeauna vor fi compensate.

1.6 Condiții decente de muncă

Muncitorii vor beneficia de un mediu de muncă sigur și curat și vor fi aplicate cele mai bune practici profesionale privind sănătatea și securitatea, având în vedere cunoștințele de operare în industrie și toate riscurile specifice. Orice tip de abuz fizic este strict interzis, precum și amenințarea, pedeapsa, sau practicile disciplinare excepționale, hărțuirea sexuală sau de alt tip, precum și orice act de intimidare venit din partea angajatorului.

1.7 Plata unei remunerații decente

Salariile și alocațiile plătite trebuie să fie în conformitate cu regulile legale minime sau cu regulile minime din industrie și trebuie să le permită muncitorilor să facă față nevoilor de bază și să le asigure un salariu cu care să poată trăi. Deducerile din salariu, în contextul măsurilor disciplinare, sunt interzise.

Articolul 2 **CIRCULAREA, PROMOVAREA ȘI IMPLEMENTAREA**

Implementarea se referă la activitățile necesare pentru aplicarea Codului la toate nivelele.

2.1 COTANCE și ETUF:TCL se angajează să promoveze și să pună în circulație Codul, în limbile relevante, la toate nivelele, până la data de 31 Decembrie 2000, cel mai târziu.

2.2 COTANCE și ETUF:TCL le solicită membrilor lor (listele în anexă) să adopte acest cod și să încurajeze implementarea sa progresivă, la nivel de companie.

2.3 COTANCE și ETUF:TCL vor crea, când este necesar, programe de sporire a gradului de conștientizare și programe de formare.

2.4 COTANCE și ETUF:TCL le vor solicita organizațiilor și companiilor membre să integreze Codul, ca o condiție esențială, în toate contractele cu subcontractanții și furnizorii lor. Astfel, COTANCE și ETUF:TCL vor încuraja companiile să se asigure că subcontractanții/ furnizorii și muncitorii lor înțeleg Codul.

Articolul 3 **MECANISME DE URMĂRIRE, EVALUARE ȘI CORECTARE**

3.1 COTANCE și ETUF:TCL sunt de acord să urmărească, în cadrul Dialogului Social Sectorial la nivel European, realizarea progresivă a implementării prezentului cod de conduită.

3.2 Pe scurt, COTANCE și ETUF:TCL vor realiza cel puțin o evaluare anuală a implementării prezentului cod, prima dintre acestea având loc până la data de 30.06.2001. Ele ar putea să le ceară, printre altele, Comisiei și Statelor Membre să asigure

asistența necesară în acest sens.

3.3 COTANCE și ETUF:TCL sunt de acord că implementarea rezultatelor Codului trebuie să fie controlată în mod independent, garantând tuturor părților interesate, credibilitatea controlului.

3.4 COTANCE și ETUF:TCL pot decide în comun și liber, în cadrul Dialogului Social Sectorial, să înceapă orice altă inițiativă care să urmărească implementarea prezentului Cod.

Articolul 4 **CLAUZA CEA MAI FAVORABILĂ**

Membrii COTANCE sau companiile afiliate pot introduce mai multe clauze favorabile în posibilul lor cod de conduită. Implementarea prezentului Cod nu poate constitui în nici un caz, un argument pentru reducerea clauzelor mai avantajoase, deja existente.

Anexa: lista membrilor

Pentru COTANCE:

Bruxelles, 10 iulie 2000

Pentru ETUF:TCL:

MULTUMIRI

UNIC
UNIONE NAZIONALE INDUSTRIA CONCIARIA

Italia
UNIC - Unione Nazionale Industria Conciaria
Via Brisa 3
I-20123 Milano
Tel: 39-02-880 77 11 / 39-02-86.00.32
Fax: 39-02-72.00.00.72
info@unic.it
www.unic.it

España
ACEXPIEL (former CEC-FECUR)
Valencia 359/3
E-08009 Barcelona
Tel/fax: 34-93-459.33.96 / 34-93-458.50.618
secretaria@leather-spain.com
www.leather-spain.com

**Verband
der
Deutschen Lederindustrie e.V.**

Deutschland
VDL - Verband der Deutschen Lederindustrie e.V.
Fuchstanzstrasse 61
D-60489 Frankfurt/M
Tel/fax: 49-69-97.84.31.41 / 49-69-78.80.00.09
info@vdl-web.de
www.vdl-web.de

France
FFTM - Fédération Française de la Tannerie-Mégisserie
rue de Provence 122
F-75008 Paris
Tel/fax: 33-1-45.22.96.45 / 33-1-42.93.37.448
fftm@leatherfrance.com
www.leatherfrance.com/

United Kingdom
UK Leather Federation
Leather Trade House King Park Road / Moulton Park
GB-NN3 6JD Northampton
Tel/fax: 44-1604-67.99.99 / 44-1604-67.99.98
info@uklf.org
www.uklf.org

Svenska Garveriidkareforeningen

Sweden
SG - Svenska Garveriidkareforeningen
Elmo Leather AB
SE-51281 Svenljunga
Tel/fax: 46-325.66.14.00 / 46-325.61.14.778

România
APPBR - Asociația Producătorilor de Piele și Blănă din România
93 Ion Minulescu, sector 3
RO-021315 Bucharest
Tel/fax: 40-21.323.52.80
appb.ro@gmail.com

Partenerii proiectului :

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.
Responsabilitatea pentru conținutul acestui raport revine autorilor.
Raportul nu reprezintă opinia UE.
Comisia Europeană nu este responsabilă pentru utilizarea
informațiilor conținute în raport.

Cifrele din acest raport se bazează pe date furnizate de
COTANCE și industriAll-Europa și pe cele mai bune estimări
ale valorilor variabilelor corespunzătoare. Deși în pregătirea
raportului s-a manifestat grija cuvenită, COTANCE și
industriAll-Europa nu dau nici o garanție cu privire la exactitatea
sau exhaustivitatea datelor și nu trebuie să fie considerate
responsabile pentru orice eroare sau pierdere rezultată din
utilizarea acestuia. Celelalte organizații citate în acest document
nu sunt în nici un fel responsabile pentru conținutul raportului sau
consecințele utilizării sale.

Project partners :

UNIC (IT), Acexpiel (ES), FFTM (FR), UKLF (UK), VDL (DE),
APPBR (RO), SGF (SE), FNL (NL), APIC (PT), BULFFHI
(BU), LOGVA (LT), PIPS (PL), Community (UK), FEMCA (IT),
FILCTEM (IT), CGT (FR), FITEQA (ES), FITAQ-UGT (ES),
IGBCE (DE), Pielarul (RO).

Site proiect:

[http://www.euroleather.com/
socialreporting](http://www.euroleather.com/socialreporting)

Pentru mai multe informații contactați:
COTANCE, 3 rue Belliard, B-1040
Bruxelles, Belgia
cotance@euroleather.com
<http://www.euroleather.com/>

© COTANCE 2012

Toate drepturile sunt rezervate. Nici o
parte a acestui raport nu poate fi utilizată
sau reprodușă în nici o formă sau prin
orice alte mijloace, fără acordul prealabil
scris al COTANCE.

COTANCE - "Working for the Leather Industry in Europe"
Rue Belliard 3 - B-1040 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 512 77 03
Fax: +32 2 512 91 57
cotance@euroleather.com
www.euroleather.com

industriAll - European Trade Union
Boulevard du Roi Albert II, 5 - B-1210 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 226 00 50 central line
Tel: +32 2 226 00 52 direct line
Luc.Triangle@industriall-europe.eu
www.industriAll-europe.eu

COTANCE - "Working for the Leather Industry in Europe"
Rue Belliard 3 - B-1040 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 512 77 03
Fax: +32 2 512 91 57
cotance@euroleather.com
www.euroleather.com

industriAll - European Trade Union
Boulevard du Roi Albert II, 5 - B-1210 Brussels - Belgium
Tel: +32 2 226 00 50 central line
Tel: +32 2 226 00 52 direct line
Luc.Triangle@industriall-europe.eu
www.industriAll-europe.eu